

ČD
PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2018 / ROČNÍK 10 / ZDARMA

SPISOVATELKA

RADKA TŘEŠTÍKOVÁ

V ŽIVOTĚ MĚ
ŘÍDÍ EMOCE

12

Advent

Za kouzlem Vánoc pojed'te vlakem

Dopřejte si hřejivou atmosféru adventních trhů u našich sousedů. Uvedené ceny platí pro jeden směr z Prahy pro děti, studenty a seniory 65+. Jízdenky nakoupíte nejvýhodněji on-line.

Drážďany od 100 Kč

Vídeň od 153 Kč

Bratislava od 129 Kč

www.cd.cz

České dráhy
Národní dopravnice

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
145 000 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a. s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
28. listopadu 2018, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Václav Rubeš

REDAKČNÍ RADA
Michal Štěpán (předseda)
Luďka Hnulíková
Jiří Jeřeta
Václav Rubeš
Petra Kubíčková
Johana Kvítková

GRAFIKA / DTP / PRODUKCE
SEVENART s.r.o.

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

TISK
MORAVIAPRESS s.r.o.

**PRO AUTORY
A SOUTĚŽÍČÍ:**
Informace o poskytování
a zpracování osobních
údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy
GDPR najdete
na www.cdprovas.cz.

Editorial

Milý Ježíšku,

celý rok jsme se snažili dělat co možná nejpoutavější magazín pro naše čtenáře. Chtěli jsme je nejen pobavit při cestách vlakem, ale i připomenout, jak krásná je naše země, čím vším musela projít ve své stoleté historii, kdo se zapsal do její kroniky i kdo ji tvoří dnes. Nemohli jsme samozřejmě pominout železnici, která je naší múzou, protože spojuje lidi v celé republice, a tím píše nekonečný příběh nás všech. Snažili jsme se být pozitivní i nadčasoví a pointovat tak, aby přemýšlení o obsahu našich článků bylo osvěžující a nepřinášelo frustraci.

Ne vždy se nám to povedlo, chybovali jsme, protože jsme jen lidé. Ale díky tomu, že naši čtenáři jsou osvícení a nejsme jim lhostejní, dozvěděli jsme se, že ledacos mohlo být i jinak, tiskařský šotek nikdy nespí, nebo že dechberoucích míst i lidí v naší zemi je víc, než by se vešlo do sta ročníků našeho časopisu.

Máme, milý Ježíšku, jen dvě přání. Přáli bychom si, abychom měli v následujícím ročníku stále tolik ohlasů, abychom se mohli vyvíjet dál a byli díky tomu lepší a lepší. Ale zároveň bychom si přáli, abychom sem tam udělali chybu i v nadcházejícím roce. Ty nám budeš rozumět, protože sám dobře víš, že rozhřešení přichází ve chvíli, kdy své nedokonalosti neskrýváme, ale přijímáme a chceme se z nich poučit. A to je to, co nás dělá lepšími. Lidi i časopis.

Děkujeme ti, Ježíšku, a pokud pojeděš nadělovat naším vlakem, dej vědět jakým. Pokusíme se zajistit, aby jel včas...

S díky a přáním krásných Vánoc všem

Redakce magazínu ČD pro vás

TITULNÍ FOTO: JAN ZÁTORSKÝ / MAFRA / PROFIMEDIA

Obsah

6
ROZHOVOR
Radka Třeščíková

12
100 LET SPOLU
2018:
Slavíme! A co dál...?

17
CESTOVÁNÍ PO ČR
Pardubicko

30
ČD PRŮVODCE
Jízdní řád 2019
v regionech

40
CESTOPIS
Praha

48
ŽELEZNICE
Design československých
lokomotiv

PŘÍŠTÍ ČÍSLO
VYJDE
4. 1. 2019

Komfortní zázemí pro cestující v Břeclavi

V železniční stanici Břeclav dokončily České dráhy modernizaci stávajícího ČD Centra a otevřely pro zákazníky další salonek ČD Lounge. S ohledem na oslavu stoletého výročí jej věnovaly osobnosti prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka.

Z brusu nový salonek ČD Lounge najdete v odbavovací hale železniční stanice Břeclav v prostorách zrekonstruovaného ČD Centra, kde je také ČD Směňárna, půjčovna kol ČD Bike a pokladna. Cestujícím je k dispozici připojení wi-fi zdarma, nabíječky pro mobilní telefony a tiskovi-

ny. Po vzoru salonku v Praze, Brně nebo například v Pardubicích je i břeclavský ČD Lounge zasvěcen významné osobnosti českých dějin. Vzhledem k letošním oslavám 100. výročí republiky se jeho tváří stal Tomáš Garrigue Masaryk, který navíc v blízkém okolí Břeclavi prožil své dětství.

I o tom se dočtete v jeho krátkém životopisu umístěném na stěně místnosti. Skleněné příčky salonku jsou vyzdobeny siluetou města i Masarykovou podobiznou. Otevírací doba ČD Lounge je od 5:00 do 23:00, na požádání vám po zazvonění otevře zaměstnanec ČD.

E-SHOP ČD ODMĚNA ZA NÁKUP

Kupte si jízdenku v e-shopu ČD od 1. do 31. prosince a získáte slevový kupon na nákup na www.wine-emotion.cz v hodnotě 200 Kč s doručením zdarma pro všechny objednávky nad 1 000 Kč.

E-shop WINE-EMOTION nabízí širokou nabídku skvělých italských vín, jako je Barolo, Primitivo, Chianti, Gavi, Pinot Grigio, Prosecco, ale i mnoha dalších, z nichž většina má vysoké hodnocení v řadě renomovaných italských a celosvětových průvodců. Slevu můžete čerpat až do 28. února 2019.

WINE EMOTION
The Best of Europe

200 Kč
SLEVA

Ocenění veřejnosti

České dráhy: Nejdůvěryhodnější dopravce 2018

České dráhy potvrdily, že v tuzemsku patří k dlouhodobě oblíbeným firmám. Uspěly totiž ve 4. ročníku ankety o nejdůvěryhodnější značky.

V soutěži společnosti Atoz Marketing Services rozhodovalo celkem 4 000 hlasujících mezi 600 značkami. ČD obstály v kategorii

Dopravce, kde byli hodnoceni všichni železniční i autobusoví dopravci včetně Flixbusu nebo Regiojetu. Vítězstvím se České dráhy zařadily po bok velkých renomovaných značek. Ceny byly předány 8. listopadu v prostorech Pražské křižovatky (kostel sv. Anny).

Letošního čtvrtého ročníku se kromě klasických firem zúčastnili rovněž prodejci letenek, knih, volně dostupných léků nebo také zdravotní pojišťovny.

JŘ 2019

Nový jízdní řád již v prodeji

V neděli 9. prosince začne platit nový jízdní řád na rok 2019.

České dráhy tradičně vydávají tištěný celostátní i regionální jízdní řád s platností zpravidla do prosince roku následujícího jako praktickou pomůcku pro vyhledávání spojení. Všechny potřebné informace tak máte vždy po ruce i na cestách. Celostátní jízdní řád na rok 2019 obsahuje pouze spoje, které provozuje národní dopravce. Regionální jízdní řády obsahují vždy pouze vybrané tratě pro určitý region.

Celostátní jízdní řád zakoupíte za 99 Kč, ceny regionálních jízdních řádů se liší, pohybují se však v ceně do 50 Kč. Oba typy jízdních řádů si můžete koupit ve staničních pokladnách u zaměstnanců Českých drah. Více na www.cd.cz.

Statistiky

Počet cestujících stále stoupá

Za tři čtvrtletí letošního roku národní dopravce přepravil již 133,7 milionu osob. Meziroční zvýšení počtu zákazníků České dráhy zaznamenaly v září, kdy začaly platit nové státní slevy pro děti, studenty a seniory nad 65 let, jen během tohoto měsíce vlaky ČD cestovalo přes 15,5 milionu lidí. Na číslech se odrážejí i nové slevy, které lidem od 1. září poskytuje stát. Až 40% zákazníků, kteří s námi v září cestovali, totiž využilo právě tyto státní slevy. Rostoucí počet cestujících v 1. pololetí společně s dalším nárůstem zákazníků od platnosti slev vedl k trvalému posílení dálkových vlaků hlavně mezi Prahou a Moravou. Postupně ČD prodloužily nejvytíženější vlaky o další vozy na linkách z Prahy na Ostravsko a Valašsko a od poloviny října také na lince Praha – Luhačovice.

VÁNOCE 2018

Betlémské světlo už potřicáté

Symbol míru a přátelství a pro mnoho domácností nepostradatelná součást vánočních svátků, to je Betlémské světlo. Myšlenka vznikla v roce 1986 v Rakousku, odkud se rozšířila do desítek zemí světa. Cestu z Betléma do Rakouska absolvuje vánoční plamínek letecky, zde se pak během slavnostní ceremonie předává skautům z jednotlivých evropských zemí. Do Česka přivezou skauti a skautky Betlémské světlo letos již potřicáté, a to v sobotu 15. prosince z rakouského Lince. Následující den ráno se pak vánoční plamínek díky skautským dobrovolníkům a partnerství Českých drah rozšíří vlaky po celé republice. V mnoha lokalitách si tak až do Štědrého dne budete moci připálit svíčky nebo lucerničky a Betlémské světlo si odnést do svých domovů. Více na www.betlemskesvetlo.cz.

PROSINCOVÝ TIP Z POHODLNÉHO OBCHODU NA TRASE Zdravé mlsání na cesty

pont to go

Nádražní prodejny PONT to go a PONT Market si pro vás na prosinec opět připravily zajímavou nabídku produktů, které by se vám při předvánočním cestování mohly hodit. Prosinec je pro většinu z nás velmi náročným měsícem a ideálním řešením na dobití chybějící energie mohou být zdravé müsli tyčinky od Emca za akční cenu. Zastavte se pro ně v PONTech a šťastnou cestu přes pohodlné obchody na trase.

WWW.PONTY.CZ

S nostalgii

15. a 16. prosince 2018

Parním vlakem na Královský advent na Křivoklátě

O víkendu 15. a 16. prosince se můžete svézt parním vlakem na Křivoklát, kde se na hradě koná tradiční předvánoční akce Královský advent. Historický vlak vedený parní lokomotivou Šlechtičnou (475.179) odjíždí v sobotu i v neděli z pražského smíchovského nádraží v 9:23 h a přes Beroun (9:55–10:29 h) dojezdí na Křivoklát v 11:01 h. Parní vlak dále pokračuje přes Rakovník (11:27–11:54 h) do Lužné u Rakovníka, kam dorazí ve 12:06 h. Na zpáteční jízdu po stejné trase se vlak vydá z Lužné v 15:48 h, z Křivoklátu odjíždí v 17:02 h a do Prahy s ním přijedete v 18:44 h. Jízdenky do parního vlaku koupíte ve všech pokladnách ČD. Základní zpáteční jízdenka Praha – Křivoklát stojí 320 Kč. Na Křivoklátě bude pro návštěvníky přichystán dobový jarmark, těšit se můžete na vystoupení kejklířů a komediantů a samozřejmě pestrý program pro děti. Aktuální informace na www.krivoklat.cz.

Nejbližší železniční stanice:
Křivoklát

Vlakem za zážitky

www.cd.cz/zazitky

FOTO © SPRAVA PRAŽSKÉHO HRADU / FOTO NOVOTOC

Za uměním

do 9. prosince 2018

Prezidentské obrazy v Císařské konírně

Tož to kupte. Tak se jmenuje jedinečná výstava více než stovky obrazů, které jsou k vidění v Císařské konírně Pražského hradu. Jde o soubor výtvarných děl, která jinak zdobí reprezentativní a administrativní prostory sídla prezidenta republiky a takto uceleně jsou prezentována veřejnosti vůbec poprvé. Většinu vystavených obrazů vybíral prezident T. G. Masaryk pro interiéry Habsburky vyklizeného Hradu. Název výstavy je Masarykův autentický výrok, kterým schválil nákup cyklu akvarelů Život na panském sídle od Josefa Mánesa. A jaké známé malby si můžete v Císařské konírně ještě prohlédnout? Třeba Portrét Boženy Němcové od Josefa Vojtěcha Hellicha, Zrcadlo od Jaroslava Čermáka nebo Motiv z Kameniček Antonína Slavíčka. Na výstavě nechybějí ani portréty T. G. Masaryka a E. Beneše od Otto Petřse. Výstava je otevřená denně od 10 do 18 hodin, vstup zdarma.

Nejbližší železniční stanice:
Praha-Dejvice/Praha hl. n./Praha Mas. nádr. ad.

FOTO ARCHIV TŘEŠT

Na jesličky

od 26. prosince 2018 do 2. února 2019

Projděte se v Třešti po Betlémské cestě!

Na konci starého a začátku nového roku umožňují některé rodiny v Třešti, aby si zájemci prohlédli jejich rodinný poklad – betlém. Betlémářství se v Třešti pěstuje už přes dvě stě let, betlémy se tu předávají z generace na generaci a neustále se zdokonalují. Tradici lidového betlémářství se věnuje mj. i jedna ze stálých expozic třeštské pobočky Muzea Vysočiny. Třeštské betlémy jsou pozoruhodné nejen počtem figurek, ale také celkovou instalací. Na úpravu kaskádovitě krajiny jesliček se totiž používají zpravidla přírodní materiály a na vrchol je umístěn tzv. lončoft – namalované pozadí betléma. Třeštské domácnosti se zpřístupněnými betlémy propojuje tzv. Betlémská cesta. A kudy letos povede její trasa? Aktuální mapku si můžete vyzvednout v Třešti v turistickém informačním centru nebo si ji vytisknout z webových stránek města (www.trest.cz – Turista a volný čas).

Nejbližší železniční zastávka:
Třešť město

FOTO VISKAVIŠTĚ LYSÁ NAD LABEM, A.S.

Na nákupy

30. 11. až 2. 12., 7. až 9. a 14. až 16. 12. 2018

Polabské vánoční trhy v Lysé nad Labem

I letos se konají na výstavišti v Lysé nad Labem Polabské vánoční trhy. Už na přelomu listopadu a prosince můžete navštívit Mikulášské trhy, následující týden se od pátku do neděle uskuteční Stříbrné trhy a o týden později pořádají na výstavišti Zlaté trhy, které v sobotu od 17:15 h zpestří ohňostroj. Na všechny tři trhy je vstup zdarma. Přijďte si nakoupit vánoční dárky. Více než dvě stě prodejců bude nabízet potraviny, knihy, porcelán, kosmetiku, textil, oděvy, boty, hračky, šperky nebo třeba kožené zboží. Nebudou chybět stánky s vánočními ozdobami a dekoracemi k adventní výzdobě. Většinu zboží pořídíte přímo od výrobců, a tedy za příznivější ceny. Ani děti se na trzích nebudou nudit. Těšit se mohou na dílničky, hrací koutky, skákací hrad nebo kolotoč. Nedílnou součástí trhů je pestrý doprovodný program včetně soutěže o nejlepší cukroví nebo např. koncertu Petry Černocké.

Nejbližší železniční stanice:
Lysá nad Labem

Pojď pracovat k nám!

Získej praxi a užívej si cestování

Hledáme:

STROJVEDOUČÍ

- uplatníte se ve smysluplném a výjimečném zaměstnání
- férové jednání a ohodnocení je samozřejmostí
- získáte neomezené cestování vlakem po ČR, SR a výhodné cestování po Evropě
- užijete si 35 dnů dovolené a další zajímavé výhody
- nabízíme možnost zvýhodněného ubytování v Praze

www.ceskedrahy.cz/kariera

České dráhy

Národní dopravec

ROZ HOVOR

TEXT: EVA FRAŇKOVÁ
FOTO: TOMÁŠ TŘEŠTÍK A ARCHIV RADKY TŘEŠTÍKOVÉ

RADKA TŘEŠTÍKOVÁ

Nechci tvorbou otrávit, CHCI LIDI BAVIT

Řadu let pracovala jako firemní právnička a se psaním beletrie začala po třicítce. Během pěti let stihla napsat pět románů a zařadila se mezi české autorky, jejichž knihy z pultů mizí raketovou rychlostí. Podle knižního hitu *Bábovky* se brzy začne natáčet celovečerní film, který se objeví i na plátnech kin. Oblíbenost jejích příběhů si spisovatelka a manželka známého fotografa Tomáše Třeštíka vysvětluje tím, že jsou plné vztahů a emocí, které jsou ženám vlastní. Zásadní je pro ni také otázka mateřství, která autorku při tvorbě dost ovlivňuje. Sama je maminkou dcery Ely a syna Jonatana.

Prý nepoužíváte diář. Jak si pamatujete všechny termíny a schůzky?

Popravdě dost věcí zapomenou. Teď jsem se ale přistihla, že si do diáře zapisuju zpětně, aby nebyl úplně prázdný. Nejradši si plánuju schůzky, které jsou maximálně dva týdny dopředu, abych je udržela v hlavě. Nejvíc nervózní jsem, když za mnou přijdou kamarádky s tím, že bychom mohly jet třeba v dubnu na víkend. To si říkám: Duben?! Vždyť je až v dalším roce, copak vím, co bude? Já takhle dopředu plánovat neumím.

Takže kamarádky mají smůlu?

Já si to pak většinou nějak zařídím, ale nemůžu nic moc slíbovat dopředu. Nikdy nevím, kdy manžel někam odjede fotit nebo jestli mi třeba nepadne domluvené hlídání nebo děti neonemocní. Proto mám radši spontánní akce.

Nedávno vám vyšel román Veselí. Hlavní postava se v něm vrací po letech strávených v Praze domů, na Moravu. Vy jste ve Veselí na Moravě vyrůstala. Necítila jste někdy touhu odstěhovat se tam z rušného velkoměsta zpátky?

Na Moravu ne, ale hrozně by mě lákalo zkusit si žít v zahraničí, třeba ve Španělsku. Už jsem tam kdysi rok žila a pak se kvůli tehdejšímu příteli vrátila, jinak bych určitě zůstala déle. Klidně bych trávila zimu někde u moře a léto v Čechách na chalupě. I díky tomu, že mám práci, při které nejsem vázaná na konkrétní místo, ale můžu ji dělat prakticky odkudkoliv. Ale vím, že mému muži by život v zahraničí nevyhovoval, takže zůstáváme doma.

Neunavuje vás někdy město? Nemáte třeba chuť utéct do přírody?

Příroda mě uklidňuje, čím jsem starší, tím víc. Máme chalupu na Vyžlovce, kam se každé léto těšíme. Když se děti zeptám, jestli chtějí jet k moři, nebo na chalupu, vyhraje vždycky chalupa. Zatím tam máme jen takovou chatku, ale chystáme se postavit něco většího, abychom tam mohli jezdit i v zimě, na Vánoce a časem se tam třeba úplně přestěhovat z našeho letenského bytu.

Píše se vám tam dobře?

Já většinu práce udělám přes zimu ve městě, to píšu nejvíc. Na jaře většinou knížky odevzdávám, přes léto se dodělávají korektury a úpravy a pak to jde do tisku. Takže léto mám spíš takové odpočinkové.

Jak se vám vůbec pracuje se dvěma malými dětmi? Prý nejčastěji píšete pozdě večer, když děti usnou.

Moje děti jsou strašně sovy a chodí spát opravdu pozdě. Někde jsem udělala ve výchově chybu a nepodařilo se mi zavést moc přísná pravidla. Než je uspím, tak je často deset hodin večer a času na psaní mi moc nezbyvá. Navíc překulit se z reality do fiktivního příběhu nejde z minuty na minutu, potřebuji si chvíli odpočinout, poslouchat hudbu, sledovat seriál nebo si čist, a pak

PÍŠE SE MI LÍP, KDYŽ MÁM ROMÁN V HLAVĚ, NEŽ KDYŽ JE V POZNÁMKÁCH NA PAPIŘE.

se mi chce většinou spát. Ale když už jsem opravdu v psacím režimu, tak povinně každou noc něco napíšu i za cenu toho, že to budu muset ráno přepisovat.

Jste na sebe přísná?

Jsem. Vždycky říkám, že je lepší mít na stránce alespoň něco, co pak můžu přepsat, než ji mít prázdnou. To bych pak měla depresi z toho, že jsem se nikam neposunula a nic nepřibývá, a s takovou depresí se těžko píše.

Jak dlouho trvá, než je knížka hotová? Když to vezmeme od počátečního nápadu po dobu, kdy jde kniha do tisku.

Většinou je to jeden rok.

Psát beletrii jste začala až po třicítce, paradoxně po narození dětí, které vám zabírají dost času. Je to tím, že jste si chtěla splnit sen?

Sen to nebyl, ale myslím si, že když chce člověk psát knihy, musí se k tomu trochu propsat přes ty kratší útvary. Myslím, že jednu knihu by zvládl vypotit skoro každý, protože život každého z nás vydá na jeden román. Těžší je pak psát další a další knihy.

Vnímáte práci spisovatelů jako řemeslo, kterému se dá naučit?

Je to řemeslo, které musíte dělat s láskou a musíte mít k němu talent, jako k jakékoli jiné umělecké činnosti. Naštěstí... Protože jinak bychom všichni mohli dělat všechno a nikdo by nic neoceníl.

Vaše knížka Bábovky vás zařadila mezi nejprodávanější autorky. Čím si vysvětlujete takový úspěch?

Vysvětluji si to tím, že ta kniha oslovila velkou skupinu lidí od šestnáctiletých holek po devadesátileté babičky. Ale nebyl to záměr, já jsem prostě chtěla napsat několik příběhů o ženách, a protože jsem byla krátce po porodu druhého dítěte, tak má každý příběh i mateřský rozměr, což je téma, které je společné všem ženám. Ať už žena touží po dítěti,

nemůže ho mít, má ho nebo ho mít nechce, musí si otázku mateřství sama v sobě vyřešit. To, kolik žen se v příbězích najde, to jsem samozřejmě dopředu netušila, a kdyby ano, nejspíš bych z nervozity z takového množství čtenářů nenapsala ani řádek.

Vaše příběhy jsou plné emocí a vztahů. Vy sama jste hodně emocionálně založená?

Já jsem realista, nohama na zemi a mám ráda, když mají věci organizaci a řád. Před čtyřmi měsíci jsem se třeba rozhodla, že nebudu jíst cukr, a už nehledám výmluvy, proč bych to neměla dělat. Když se pro něco rozhodnu, tak to dodržuju a basta. Zároveň ale všechno v životě řeším přes emoce. Svoje vzpomínky mám spojené s danou náladou, přes emoce vnímám celý svět kolem sebe a lidí, které potkávám. Víc než to, jak se jmenují nebo vypadají, mě zajímá, co z nich vyzáhuje, jakou mají energii. A to se asi odráží i při psaní.

Vy si prý nepíšete poznámky k příběhům a postavám. Jak pak zvládáte dát dohromady všechny potřebné informace, aby se vám nepletly? Třeba v *Bábovkách* máte rovnou 12 postav!

Asi je to tím, že vyhazuju z hlavy spoustu informací, které k psaní nepotřebuju, abych novému románu udělala místo a po dobu psaní si nové věci často vůbec nezapamatuju, mám na mysli například to, co se dočtu v novinách nebo slyším v televizi. Píše se mi líp, když mám román v hlavě, než když je v poznámkách na papíře.

Berete dnes, po pěti vydaných románech, psaní jako zdroj obživy, nebo je to pro vás stále ještě relax a součást nějaké terapie?

Je to práce, ale snažím se, aby to pořád zůstávalo i zábavou. Minulý rok jsem začala psát scénáře, a to vnímám jako práci mnohem víc, i když mě to paradoxně živí mnohem míň než psaní knih. Asi to bude tím, že je na mě při scénáři vázáno mnohem víc lidí, pracuje se s termíny a deadliny, které

musím dodržovat, je kolem toho plno schůzek, řešení a telefonování. Troufám si říct, že díky scénářům vnímá i můj manžel psaní jako opravdovou profesi, protože občas musí pohlídat děti, abych na nějakou schůzku mohla jít.

Podporuje vás v tom?

Podporuje a nemá to se mnou jednoduché. Za posledních pět let jsem napsala pět knížek, několik povídek, článků, dva scénáře, neměla jsem v podstatě nikdy čistotu hlavy, částečně jsem byla duchem pořád mimo a občas pod velkým stresem. Věřím, že z toho byl leckdy otrávený, ale on sám má náročnou profesi, takže si v tomhle ohledu nemáme co vyčítat. Ani jeden z nás nemá zaměstnání, kam by ráno odešel a ze kterého by se večer vrátil s oprávněným nárokem na odpočinek. Navíc hodně času trávíme spolu, protože oba pracujeme z domova, a občas se hádáme o to, kdo z nás má vlastně té práce víc.

JEDNU KNIHU BY ZVLÁDL VYPOTIT SKORO KAŽDÝ, PROTOŽE ŽIVOT KAŽDÉHO Z NÁS VYDÁ NA JEDEN ROMÁN.

Chtěla byste se někdy vrátit k oboru, který jste vystudovala, k právním?

Ano, znovu jsem se začala učit, protože za těch sedm let, co se právním nevěnuju, se toho spousta změnilo, ale času na to mám minimálně a jsem tak unavená, že mi to moc nejde, ale já to nevzdám a jsem sama zvědavá, kam se mi to podaří dotáhnout.

Budete mít čas na psaní šesté knížky?

Neměla jsem šestou knihu v plánu, protože musím dodělat finální scénář k *Bábovkám* a to učení k tomu, ale dostala jsem jeden nečekaný nápad a založila si nový soubor v počítači, už mám napsaných několik stran a strašně mě to baví, takže šestá kniha už v plánu je, ale protože je to trochu experiment, tak to bude ještě dlouhá cesta.

Jak vznikají náměty k vašim románům?

Samy ke mně chodí nebo si pro ně já někama dojdu, je to každopádně cesta, někdy krátká, někdy delší, například knihu *Osm* jsem začala psát jen s nezodpovězenou otázkou, co všechno jsme schopní udělat pro lásku, nakonec z toho byla tak trochu jiná detektivka, od které jsem si chtěla odpočinout při psaní něčeho veselého a vtipného, tak jsem napsala *Veselí*, no a po *Veselí* mám zas náladu napsat něco, kde nebude vtip ani jeden, protože psát každý den něco, co má lidi rozesmát, je vyčerpávající.

Když začínáte psát příběh, víte už dopředu, jak děj dopadne?

První stránky můžete myslím nechat volně plynout, ale od nějakého momentu už byste měli vědět, kam vás postavy a děj zavedou. Já často ze začátku ani nevím, kdo k postavám přibude a co se tam stane. Občas to dokonce dopadne jinak, než jsem to měla původně vymyšlené, to je ta spontánnost psaní, která mě baví.

Máte sama čas na čtení?

Já i to čtení beru jako práci, protože potřebuju načíst nějaké množství literatury, abych si oživila slovní zásobu a nepoužívala pořád stejné zažité termíny a metafory. Poslední dobou ale čím dál víc sahám po odpočinkové literatuře. Náročnou beletrii jsem v podstatě vypustila, buď čtu literaturu faktu, anebo knihy, se kterými si zalezu pod peřinu s čajem a relaxuju.

Jste hodně aktivní na sociálních sítích a s desítkami tisíc sledovatelů patříte mezi influencery. Berete to zodpovědně?

Nějaká zodpovědnost tam určitě je. Sice nejsem tím, koho by na Instagramu sledovaly davy dětí a teenagerů, přesto si uvědomuju, jak lehce jsou někteří lidé ovlivnitelní, a při své aktivitě na sítích na to myslím. Nesděluju nic, za čím bych si nestála, nezveřejňuju lži ani polopravdy ani nic, čím bych mohla někomu ublížit nebo ho nějak negativně ovlivnit. Nic nepředstírám, nikomu nic nevnucuju, nikoho k ničemu nepřemlouvám.

Jste známá tím, že na svůj Instagram a Facebook nepíšete jen to hezké, ale sdělujete běžně i to, že jste se doma pohádali nebo že vás děti štvou. Takovou upřímnost asi mnoho žen oceňuje, že?

Já mám cílovku sledovatelů mezi ženami, které to mají doma podobně jako já. Takže si myslím rozumíme, a vzájemně se ujišťujeme, že nejsme jediné, kdo něco nezvládá nebo pokazí, a jsme pak víc v klidu.

Jak se díváte na placenou spolupráci?

Jako na práci, kterou když odvedete, tak za ni dostanete zaplacení! Každou nabídku pečlivě zvažuju, hodně jich odmítám, ať už z časových důvodů, nebo proto, že daný produkt nepoužívám a používat nechci, nebo čistě jen proto, že reklamou nechci své sledovatele zahlcovat až příliš. Spolupracuji jen s firmami, kterým věřím, propaguju v zásadě jen produkty nebo služby, které znám, mám ráda, používám je nebo je chci začít používat. Upřednostňuju dlouhodobé spolupráce nad těmi jednorázovými, ráda pracuju s lidmi, se kterými se už známe a máme spolu dobré zkušenosti.

Na sítích odhalujete i dost ze svého soukromí...

Já tam hodně zveřejňuju fotky dětí, protože ke mně patří. Můj život není jenom psaní. Jediné, co si hlídám, je množství jednotlivých příspěvků. Snažím se, aby to bylo různorodé,

NEJSEM ČLOVĚK, KTERÝ BY BYL ZVYKLÝ NA POCHVALY. SAMA JSEM NIKDY MOC NECHVÁLILA, TO SE TEĎ UČÍM AŽ NA DĚTECH.

od všeho trochu, aby to nebyly pořád jen děti, pořád jen vychloubání, selfíčka nebo knihy, nechci lidi otravovat, chci je bavit.

Jak se vypořádáváte s kritikou?

Snažím se si ji moc nepřipouštět, nereagovat na ni, ale nemůžu říct, že by to bylo někde za sklem a nedotýkalo se mě to. Každá reakce na to, co dělám nebo kdo jsem, se na mě v určitém slova smyslu přilepí. Já jsem upřímně nesa, i když mi chodí až moc přehnaně pozitivních reakcí. Nejsem člověk, který by byl zvyklý na pochvaly, a sama jsem nikdy moc nechválila, to se teď učím až na dětech. Spoustu věcí dělám automaticky a nepotřebuju nutně pozitivní zpětnou vazbu. Řekla bych to tak, že pochvaly mě motivují a kritika mě nakopává. Nejlepší je, když je to správně namixované.

Máme prosinec. Jak prožíváte s rodinou Vánoce?

Já jsem si z Moravy přivezla takové ty běžné tradice jako zdobení stromečku, dívání na pohádky, příprava štedrovečerní večeře,

zpívání koled a krájení jablíček. To jsem se snažila i převést do rodiny Třeštíků, která to tak vůbec neměla. Oni nevaří, jídlo je jim tak trochu jedno a místo toho, aby se s ním celý den klohnili, tak si ho raději přinesou z restaurace a zajdou si na dlouhou procházku. Obojí stihnout nejde, takže Vánoce jsou u nás zatím o hledání kompromisu mezi jednou a druhou variantou. Doufám, že se nám časem podaří vytvořit si Vánoce, které budou prostě naše a budou přesně takové, jaké je chceme dělat našim dětem. Letos jsme se domluvili, že svátky poprvé strávíme v cizině, tak uvidíme, třeba se nám to zalíbí a bude z toho tradice.

Cestujete jako rodina často?

My to máme obvykle tak, že já cestuju sama s dětmi na delší dobu a manžel se k nám nakrátko připojí. Většinou totiž nemá tolik volného času, aby byl třeba měsíc v kuse pryč, a taky myslím, že by to s náma nervově nemusel zvládnout. Takto to vyhovuje všem a všichni máme klid.

Cestujete i vlakem?

Moc ráda, je to rychlé, levné a pohodlné. Když jedu sama, tak si můžu číst nebo pracovat, zvuk vlaku mě uklidňuje a přenáší mě do dětství a studentských let, kdy jsem vlakem jezdila nejdřív na střední školu, a pak na vysokou do Prahy. Každý víkend tam a zase zpátky, mám na to hezké vzpomínky. I naše děti cestování vlakem baví. Považují to za daleko větší dobrodružství než jízdu autem, protože vlakem se mnou jezdí jen na výlety.

Třeba vás k dalšímu románu inspiruje nějaký dialog, který zaslechnete na nádraží...

Je pravda, že mě občas inspiruje něco nečekaného, a všude, kde jsem, tak poslouchám a sleduju, co se kolem mě odehrává, ale v kupé se soustředím spíš na to, aby moc nemluvil moje děti. ■

RADKA TŘEŠTIKOVÁ (37 LET)

Narodila se na jižní Moravě, od svých devatenácti let ale žije v Praze, kde studovala práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Sedm let působila ve funkci firemního právníka. Nejprve psala fejetony do blogu časopisu Respekt a svými články přispívala do magazínů Elle nebo Moje psychologie. Její prvotina byl román Dobře mi tak. Žije na pražské Letné s manželem, fotografem Tomášem Třeštíkem, se kterým má dvě děti. Její tchyní je známá dokumentaristka Helena Třeštíková.

ČD Směnárna Exchange

Vyměňte si peníze
v pokladně ČD

- » bez poplatků
- » 34 směnárén po celé ČR
- » měny EUR, USD, HRK, HUF, GBP, PLN, BGN, CHF i další dle nabídky jednotlivých směnárén

2018

100 LET
SPOLUTEXT: VÁCLAV RUBĚŠ
FOTO: LUCIE VYSLOUŽILOVÁ

Slavíme! A co dál...?

Poslední měsíc roku, poslední obraz kalendáře a poslední díl této rubriky. Jedenáctkrát jsme se zastavili, abychom se podívali zpět, připomněli si osobnosti a události, které nesmíme zapomenout, a zavzpomínali s úctou na ty, kterým osud nedopřál, aby mohli stovku oslavit společně s námi. Nastává věčná filozofická otázka: A co dál?

Od začátku jsem věděl, že napsat dvanáctý a zároveň poslední text této rubriky bude to nejtěžší. Zatímco fotku s motivem oslav jsme zvládli za jedno odpoledne a nejtěžší na celém obrazu bylo

postprodukčně „obarvit“ Vectrona do motivu, se kterým v reálu vyjel až v listopadu 2017 (snímek vznikl v srpnu téhož roku), psát o budoucnosti je jako lavírování nad propastí. Tím spíše, že k tomu nemám

vůbec žádný mandát. Vzpomněl jsem si na babičku, která říkala: „Nemoralizuj, šedesát ti není a v Moskvě si taky nebyl.“ „Byl, babi, ale moudřejší díky tomu nejsem!“

My, věčně nespokojení

Dovolím si proto pojmut tento text osobněji a naprosto chápu, že se mnou řada z vás nebude souhlasit. V první řadě si myslím, že máme obrovské štěstí, že nám bylo dopřáno prožít 100. výročí naší republiky v Časech, kdy se máme dobře. Stačí prolistovat předchozí díly této rubriky a uvědomit si prostý fakt: na rozdíl od minulých generací nám je dopřán takový luxus, že rozhodujeme sami o sobě. Jak rozhodujeme, je věc jiná, ale je to jen a jen naše volba. Přesto nejsme spokojení. Možná právě proto, že se máme dobře a nedokážeme být tak pokorní jako ti, kteří to tu pro nás všechno vybudovali – naši rodiče a prarodiče.

SOUTĚŽ O KALENDÁŘ 2019

Chcete získat nový kalendář ČD „Velký svět malých železničářů“? Odpovězte správně na otázku a s trochou štěstí může být váš.

Kdy vznikl poslední prosincový snímek z letošního kalendáře Českých drah?

- A v říjnu 2017
- B v listopadu 2017
- C v srpnu 2017

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 12. prosince 2018.

Jsem přesvědčený, že klíčem k tomu, abychom dokázali být opravdu spokojeni, je nejen znalost naší historie, ale i pochopení sebe sama. Souvisí to spolu velmi úzce. Na jednu stranu jsme národem, který se hrdě hlásí ke své kulturní vyspělosti, boří

cestu. Občas si sice vzpomeneme na naše Jany Kubiše a Jozefy Gabčíky, Heliody Píky, Milady Horákové, Jany Palachy a další a další, ale pak tu knihu zavřeme a děláme, jako by se nic z toho nestalo. Dokázal bych pochopit, že zavíráme dveře sami sobě, ale za zcela neodpuštělné považuji to, že je neotevřeme našim dětem. Chceme, aby byly chytřejší, úspěšnější, šťastnější, ale moc jim v tom nepomáháme.

VZPOMNĚL JSEM SI NA BABIČKU, KTERÁ ŘÍKÁVALA: „NEMORALIZUJ, ŠEDESÁT TI NENÍ A V MOSKVĚ SI TAKY NEBYL.“

hranice sportovních výkonů a dává světu mozky, které nacházejí léky na nemoci celého lidstva. Když ale dojde na kontroverzní část naší národní identity, jsme plni předsudků vůči sobě samým. Vidíme sebe jako nespokojené, nepřívětivé, omezené neurotiky a introverty. Myslím si, že naším prvořadým úkolem do budoucna je udělat něco právě s touto částí naší osobnosti. Pak budeme opravdu šťastní a hrdí na to, kdo jsme. Kdo ví, třeba to bude trvat dalších sto let, ale pokud se nám to povede, za to čekání to bude stát.

Co bylo, bylo?

Během tvorby všech obrazů a psaní této rubriky jsem si uvědomil také další věc, která je pro nás tak typická – jak moc a rádi zapomínáme. Žijeme rychle, teď a tady, ale naslouchat příběhům moc nechceme. A už vůbec si je nechceme dávat do souvislostí, hledat paralely, občas si přiznat, že tahle ulička byla třeba slepá, a najít jinou, lepší

Jednodušší už to být nemůže

Ale zpět k železničím. Motívem kalendáře a následně i této rubriky byla role železnice a železničářů v běhu dějin naší země. Chtěli jsme připomenout, že železnice byla u všech velkých i všedních, dramatických i klidných, smutných i veselých událostí naší země a nemálo z těch, kteří na ní pracovali, byli na své poslání hrdí. Dříve se tomu říkalo stavovská čest a nikdo mě nepřesvědčí, že dnes je to jiné, že tato hrdost a sounáležitost se z nich vytratily. Důkazem budiž i to, že svůj zápal a oddanost železné dráze často zdědili po předcích a předávají ji dál – svým dětem.

A právě tady se podle mne skrývá odpověď na otázku z úvodu – a co dál? Děti jsou to, na čem doopravdy záleží, a proto jsme jim věnovali kalendář na příští rok. Není to ale dětský kalendář, spíše svět dospělých konfrontovaný s dětskou bezprostředností. Jsem přesvědčen, že většina dospělých se v těchto obrazech pozná, protože mezi námi a dětmi není žádný rozdíl. Jen náš svět je možná trošku větší a vypočítavější, ale pokud si to díky dětem uvědomíme, můžeme s tím něco udělat. Ale hlavně, můžeme to naučit naše děti. A o to tady přece jde především, ne? ■

Z VAŠEHO ALBA

Stanislav Juga Z očí do očí

Když jsem se dozvěděl, že v Olomouci v areálu vysokoškolských kolejí „pláče Masaryk“, rozjel jsem se tam. A stálo to za to. Autorem graffiti s T. G. M. je uznávaný výtvarník ChemiS. Velkoformátový obraz se proměnil v „nejlajkovanejší“ a nejsdílenější příspěvek na sociálních sítích univerzity v letošním roce. Stal se vyhledávaným lákadlem zejména pro studenty univerzity, kteří si v jeho výtvarném sdělení připomínají sto let od vzniku Československa. A přitom si kladou aktuální otázku: Pláče prezident Osvoboditel z dojetí, že se nám daří jeho odkaz i po tolika letech naplňovat, nebo z obyčejného rozčarování nad současnou situací ve společnosti?

Rudolf Balon Velkolepé oslavy

Oslavit 100 let vzniku samostatného Československa jsme se s manželkou rozhodli přímo v naší stovčezaté matičce. Sváteční víkend v Praze se navzdory počasí vydařil. Průvod sokolů a legionářů, videomapping na nádherně opravené budově Národního muzea, koncert Michala Hruzy, návštěva Valdštejnského paláce, grandiózní vojenská přehlídka či večerní ohňostroj... Rozhodně jsme se nenuдили. Při návratu na severní Moravu jsme proto byli tak trochu smutní, že při oslavách v roce 2118 u toho už bohužel nebudeme.

Tatána Králová

Vždy o krok napřed

V Písku byla vyhlášena samostatná republika už 14. října 1918. Pražský redaktor František Hanzlíček tehdy přivezl zprávu, že na Staroměstském náměstí právě vyhlásí republiku. Nevěděl, že plánovaná akce byla odvolána. V Písku zaválaly červenobílé vlajky a až odpoledne se ukázalo, že jde o omyl. Dnes se Písek k události hrdě hlásí jako místo, které je „vždy o krok napřed“. A tak 14. října 2018 přijel na písecké nádraží parním vlakem „redaktor Hanzlíček“, kterého vítala vojenská hudba v dobových uniformách a nadšený špalír v historických kostýmech.

Od nového roku nová soutěž

V následujícím roce 2019 bude rubrika Z vašeho alba nahrazena novou čtenářskou rubrikou Vlakem po Evropě. Své příspěvky můžete posílat i nadále. Fotografie obsahově omezené pouze danou destinací a doplněné několikařádkovým popisem (období a okolnosti pořízení snímku – zejména zajímavosti zdokumentovaného místa, zobrazení aktéři, „historky z natáčení“ atd.) zasílejte elektronicky (naskenované) přes webové rozhraní www.cdprovas.cz (záložka soutěže/Vlakem po Evropě), případně poštou na adresu redakce (viz str. 1). Na obálku nezapomeňte uvést heslo „Vlakem po Evropě“. Fotografie budou vráceny pouze na vyžádání. Každý vybraný snímek s příběhem bude honorován částkou 600 Kč.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhlášíme následující témata:

- č. 1/2019: Tatry
uzávěrka zaslání 12. prosince
- č. 2/2019: Bavorsko
uzávěrka zaslání 16. ledna

ZLATÉ ČESKÉ MOZEČKY

Co všechno jsme dali světu? Asi každý z nás by byl schopen vyjmenovat několik tuzemských vynálezů nebo objevů z dob více či dávno minulých. Ale máme se čím chlubit i v současné době? Rozhodně ano! Především čeští vědci se v posledních deseti letech umísťují na pomyslném vědeckém žebříčku celé planety. Jejich úspěch a věhlas jsou umocněny tím, že to ve většině případů nejsou jen „kabinetní“ objevy. Prodlužují život nevyléčitelně nemocným a vrací do života lidi se zdravotním postižením, a vymysleli dokonce jak přenášet světelným paprskem šifrované informace. Značku Czech Made zkrátka nosí objevy, které pomáhají lidem celého světa, připomeňme si vybrané z nich.

Nanospider

O unikátním objevu technologie pro tkaní nanovláken vědců z Technické univerzity v Liberci slyšel kdekdo. Umožňuje průmyslovou výrobu netkaných textilií tvořených vlákny, která nejsou viditelná pod běžnými mikroskopy, protože jejich průměr je menší než vlnová délka světla. Našly celosvětově obrovské využití – ve zdravotnictví, automobilovém průmyslu, energetice, stavebnictví a celé řadě dalších oborů. Tento český objev přinesl světu technologii na výrobu produktu, který je označován jako materiál třetího tisíciletí.

Antivirotikum Truvada

Výsledkem dlouholeté práce Antonína Holého z Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd ČR a amerických spolupracovníků je lék, který v raných fázích zcela potlačuje virus HIV. Tím významně prodlužuje život pacienta. Truvada byla schválena v roce 2004 a nahrazuje i další léky, které museli pacienti s HIV denně polykat. V roce 2012 byl lék dokonce schválen jako prevence pro rizikové skupiny (zabraňuje přenosu viru z matky na plod). Z laboratoře Antonína Holého pochází také lék Hepsera proti hepatitidě typu B.

Oko místo počítačové myši

Tým z katedry kybernetiky ČVUT vyvinul jedinečný přístroj, který umožňuje ovládat počítač i lidem, kteří ze zdravotních důvodů nemohou k práci používat klasickeou myš. Systém Memrec snímá pohyby oka, které kopíruje pohyb myši, a kliknutí je nahrazeno mrknutím. Revoluční je to, že uživatel má kameru umístěnou na brýlích, a nemusí tak být pevně zafixován před počítačem jako u zahraničních vynálezů, které navíc přijdou na tisíce dolarů a může si je dovolit jen málokdo. Prioritou tohoto vynálezu je totiž jeho finanční dostupnost.

Česká Enigma

Vědci z Univerzity Palackého v Olomouci vyvinuli technologii kvantové paměti pro světlo. Schopnost světelného paprsku nést informaci (i tajnou) měla nedostatek v podobě krátké vzdálenosti, po kterou mohl paprsek informaci nést (30–40 km). Právě kvantová paměť dokázala tuto vzdálenost prodloužit na tisíce kilometrů. Tato revoluce v přenosu šifrovaných informací může přinést podobnou zpravodajskou výhodu jako za 2. světové války kód Enigma využívaný německým námořnictvem.

2019

ICE HOCKEY
WORLD
CHAMPIONSHIP
SLOVAKIA
Bratislava - Košice

2019 IIHF MISTROVSTVÍ SVĚTA V HOKEJI SLOVENSKO BRATISLAVA – KOŠICE 10. – 26. KVĚTNA 2019

WEB: <http://2019.iihfworlds.com>

FACEBOOK: 2019 IIHF Ice Hockey World Championship Slovakia

INSTAGRAM: @2019iihfworlds @iihfhockey

Official Main Sponsor

Governed by

ONDREJ NEPELA ARENA BRATISLAVA

10.05.2019	20:15		CZE vs SWE	
11.05.2019	20:15		NOR vs CZE	
13.05.2019	16:15		RUS vs CZE	
16.05.2019	20:15		CZE vs LAT	
17.05.2019	20:15		CZE vs ITA	
19.05.2019	16:15		AUT vs CZE	
21.05.2019	12:15		CZE vs SUI	

Speciálním vlakem na MS v ledním hokeji 2019

České dráhy
Národní dopravec

Pojedte s námi
ochutnat atmosféru
Mistrovství světa
v ledním hokeji 2019,
které se bude konat
v Bratislavě a Košicích

Vlakem
na hokej

Kdy a kde koupit?

Vše se dozvíte na www.vlakemnahokej.cz

www.cd.cz

www.cd.cz/fb

[@ceskedrahy](https://www.instagram.com/ceskedrahy)

CESTO VÁNÍ PO ČR

PARDUBICKO

Když se řekne slovo „bezprávi“, představíme si hned spíše cokoliv nespravedlivého. Pro železniční fanoušky je ale toto slovo synonymem slavného oblouku v údolí Tiché Orlice, který obtáčí kopec Roveň, a na kterém se nachází stejnojmenná zastávka. Kromě houbařů a chatařů v okolí se sem celý rok sjíždí řada fotografů i filmařů. Zdaleka nejfotogeničtější je ale toto místo právě během podzimních dní nebo když při troše štěstí nasněží.

DO PŘEDVÁNOČNÍCH PARDUBIC láká nejen vůně perníku

Přijďte nasát vánoční atmosféru do Pardubic! Na Pernštýnském náměstí najdete svátečně vyzdobený trh s desítkami stánků a spoustou atrakcí pro děti. Nechybí ani Ježíškova pošta. A na nedalekém pardubickém zámku si můžete prohlédnout unikátní křišťálový betlém.

FOTO: © OLEG SANGHEV DREAMSTIME.COM

TEXT: TOMÁŠ REZEK

Pardubické hlavní nádraží sice nestojí úplně v centru města, ale před nádražím najdete moderní terminál MHD, odkud vás trolejbusy nebo autobusy dopraví na zastávku Náměstí Republiky asi za šest minut. Jízdenky na MHD koupíte v automatu, celodenní stojí 45 Kč. Od zastávky se můžete vydat k nepřehlédnutelné dominantě města – Zelené bráně. Tu tvoří vstupní renesanční brána a 60 metrů vysoká věž, z níž je pěkný výhled nejen na okolní památky, ale třeba i na nedalekou Kunětickou horu. Do věže je možné vystoupat

i v prosinci, ale pouze o víkendech a za dobrého počasí. Zelenou branou projedete na malebné Pernštýnské náměstí – na rynek obklopený měšťanskými domy, kterému vévodí rozlehlá novorenesanční radnice.

Nové vánoční trhy s kinem

Od prvního adventního víkendu až do 23. prosince patří Pernštýnské náměstí vánočním trhům. Letos je město svěřilo novému pořadateli s cílem vytvořit z malebného náměstí místo s důstojnou sváteční atmosfé-

rou. Kromě nejrůznějších laskomin nakoupíte ve stáncích dřevěné hračky, ručně vyráběné vánoční ozdoby, keramiku, šperky, bižuterii, výrobky uměleckých řemesel, dárkové zboží a mnoho dalšího. Na náměstí samozřejmě nechybí nazdobený vánoční strom, pódium, na němž probíhá kulturní program, a najdete tu také letošní novinku – vánoční kino. Na velkoplošné obrazovce se promítají oblíbené pohádky a rodinné filmy. Děti se mohou těšit i na Ježíškovu poštu nebo třeba na jízdu polárním expresem laděným do perníku.

FOTO: VĚCHOVOCESKÉ MUZEUM V PARDUBICÍCH

Suvenýr? Perníkový betlém!

Stromkem nastrojeným voňavými perníčky ohromíte všechny návštěvy, které k vám domů o Vánocích zavítají. Z pestré nabídky trvanlivého pečiva připravovaného z mouky, medu a nejrůznějších druhů koření si v Pardubicích určitě vyberete. A to nejen u stánků na vánočním trhu na Pernštyňském náměstí. Ve městě se nachází hned několik prodejen Pardubického perníku, jedna dokonce přímo na nádraží. Nabízejí malé perníčky ve tvaru stromku, svíčky, sněhuláka, vánoční hvězdy, zvonků či andělů i zdařile sestavené a cukrovou polevou zkrášlené perníkové betlémy, zasněžené chaloupky nebo kostelíky. Pokud si potrpíte na sladké, pak ochutnejte perníkové dortíky, špičky a kostky namočené v čokoládě a plněné krémy všech chutí.

Skleněná krása na zámku

Při návštěvě Pardubic si vyhradte čas i na prohlídku zámku, hlavně jeho rytířských sálů s raně renesančními nástěnnými malbami. Vojtěchův sál zdobí freska Fortuny Volubilis – Štěstěny vrtkavé, jež je vyobrazená jako sličná kráskna na vratké kouli. Fortuna je zpodobněna také na vedlejší bronzovém reliéfu, který si můžete pro štěstí pohladit. K hlavním zámeckým atrakcím patří také kříšťalový betlém. Monumentální plastika Jaromíra Rybáka byla vytvořena pro bývalou kapli na zámku v Bezručicích v letech 2004 až 2006. Umělecké dílo z bronzu a olovnatého kříšťálu váží přes tři a půl tuny a fascinuje nejen svou velikostí, ale především hrou barev. A jestli nebudete pospíchat na vlak, na zámku si prohlédněte i další zajímavé expozice včetně unikátní výstavy hodin. ■

TIP

VLAKEM DO PARDUBIC

Do „města perníku“ se snadno dopravíte po kolejích. Na pardubickém hlavním nádraží zastavují vlaky ČD všech kategorií včetně Pendolin a railjetů. Máte obavy, že budete ve vlaku marně hledat místo k sezení? Neponechávejte nic náhodě a pořiďte si místenku. Pokud si koupíte jízdenku na vlak přes e-shop ČD (www.cd.cz/eshop), získáte místenku zdarma (neplatí pro povinné místenkové vlaky SC Pendolino a Business třídu ve vlacích railjet). V případě, že vlak začíná jízdu na našem území, můžete si dokonce z plánu vozu vybrat i konkrétní místo k sezení.

Za vzpomínkami k pardubickému zámku

Uplynulo neuvěřitelných deset let, co jsem dokončila studium na pardubické univerzitě. Taková představa mě trochu vyděsila a zároveň ponoukla k výletu do města, které jsem od té doby ani jednou nenavštívila. Jak se za tu dobu Pardubice asi proměnily?

TEXT A FOTO: PETRA KUBÍČKOVÁ

Z Kolína do cíle výletu to mám vlakem, co by kamenem dohodil. Cesta totiž trvá pouhých dvacet minut. A tak se hned ráno vypravím na nádraží a namísto každodenní cesty do Prahy mířím opačným směrem do Pardubic. Jediná nevýhoda tak krátké jízdní doby pro nás knihomoly je to, že stihnu přečíst sotva pár stránek a už jsem v cílové stanici.

Hala pardubického nádraží se za těch deset let příliš nezměnila, venku už mě ale čeká velké překvapení: nové autobusové nádraží a socha stavitele železnic Jana Pernera v životní velikosti, to tu během mých školních let nebylo. Mířím rovnou do centra města. Tam trefím snad i poslepu, pořád rovně po Palackého třídě, která se za hlavní velkou křižovatkou změní na třídu Míru, a jste zhruba za 20 minut na náměstí. Tedy v případě, že jdete svižnou chůzí bez zastavení. To se mi ale stát nemůže, protože celá ulice je posetá obchůdky, kterým neodolám, takže cesta k Zelené bráně mi trvá zhruba dvě hodiny.

Dnes se ale chci podívat hlavně do pardubického zámku, ke kterému je to z náměstí už jen kousíček. Za studií jsem ho navštěvovala pravidelně, fakulta tu totiž měla učebny, kam jsme chodili na literární semináře. Na procházky v zámeckém parku či prohlídku rytířských sálů ale tehdy nebyl čas ani nálada. Teď si snad vše vynahradím. Nejdřív se vydám skrz bránu na zámecké valy, které tvoří prašná cesta se stromy a lavičkami. Příjemná procházka, klid, skoro nikdo tu není, jen pár pejskařů. A k tomu krásný výhled na věže města. Mířím k bráně samotného zámku, cestu mi zkříží dvě kůzlata a zhruba deset opelichaných pávů a pávic. Že by místní domobrana? Jen co se mezi nimi proderu, zahlédnu plakat „Zámecký plný knih –

dnes v rytířských sálech, vstup volný“. Alespoň ušetřím za vstupné, říkám si a pokračuju rovnou dovnitř. Sály jsou plné lavic s knihami a vzácné nástěnné fresky si tak jde prohlédnout dost obtížně. Nevím, zda byl dnešní vstup zdarma výhodou. O důvod více vydat se sem zase někdy příště. Jdu zpět na první nádvoří směrem k zámecké kavárně. Vejdou dovnitř a první, co vidím, jsou opět knihy! Na stolech i v knihovničkách mezi stoly. Jak příhodné pro bývalou studentku literatury. V příjemném prostředí tedy usedám ke stolu v rohu a objednávám lungo s mlékem. Bohužel, káva kyselější než kyselá zklamala. Odpoustím hned vzápětí, když ochutnám výborný domácí cheesecake.

Tak ještě nějaké to selfie se zámekem na památku a můžu pomalu zpět k Pernerovi. Za podzimní mlhou, která by se dala krájet, se pardubický zámek s bílou omítkou tak trochu ztrácí. Další důvod sem jet, třeba na jaře nebo v létě. Stačí sednout na vlak a za chvíli se zase vrátit do svých studentských let. ■

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Na Andrlák za Stříbrnou krasavicí

Sebevědomě nazvanou ocelovou konstrukcí vysílače na vrcholu Androva chlumu můžete pohodlně zahlédnout z okna rychlíku projíždějícího nádražím v Ústí nad Orlicí. Využit k cestě za zdejší rozhlednou železnici je tedy nasnadě.

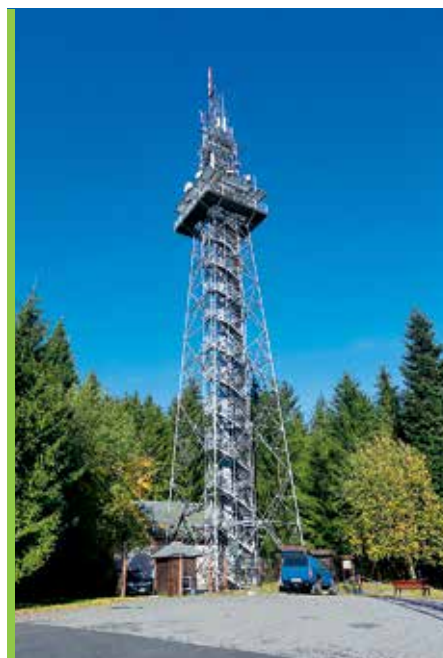
TEXT A FOTO: MICHAL MÁLEK

Možnost jízdy vlakem s ohledem na magazín ČD pro vás trochu alibisticky zdůrazňuji, protože má první cesta na Andrlův chlum vedla za volantem osobního auta. Cílem tehdy ale nebyla rozhledna či vyhlášená restaurace jako spíše sraz majitelů vozů Alfa Romeo, kteří si tady na podzim již několikátým rokem dávají komorní dostaveníčko.

Pro fandry motorismu obecně není Andrlův chlum místem neznámým. Kvalitní klikatá příjezdová cesta na vrchol byla pro milovníky aut vždy lákavým úsekem. Nejznámější

akcí na „Andrláku“ je tradiční mezinárodní šampionát v závodech do vrchu Ústecká 21. Koncem letošního srpna proběhl jubilejní 60. ročník, kterého se v hojném počtu účastnily historické i soudobé závodní speciály. Svůj závod zde v květnu pořádají i cyklisté. Na své si tak přijdou i ti, kteří před vůní spálených gum a benzínu dávají přednost zdravé dřině v sedle bicyklu.

Vzhůru však nemusíte stoupat jen po vyhlášené a občas i rušné silnici. Dostatek klidu a prostoru pro rozjímání naopak nabízí

Výška: 559 m n. m.

Výhled: Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky,
Českomoravská vrchovina

Vrchol: turistická chata a rozhledna

Nejbližší žst.: Ústí nad Orlicí

Výstup: středně náročný

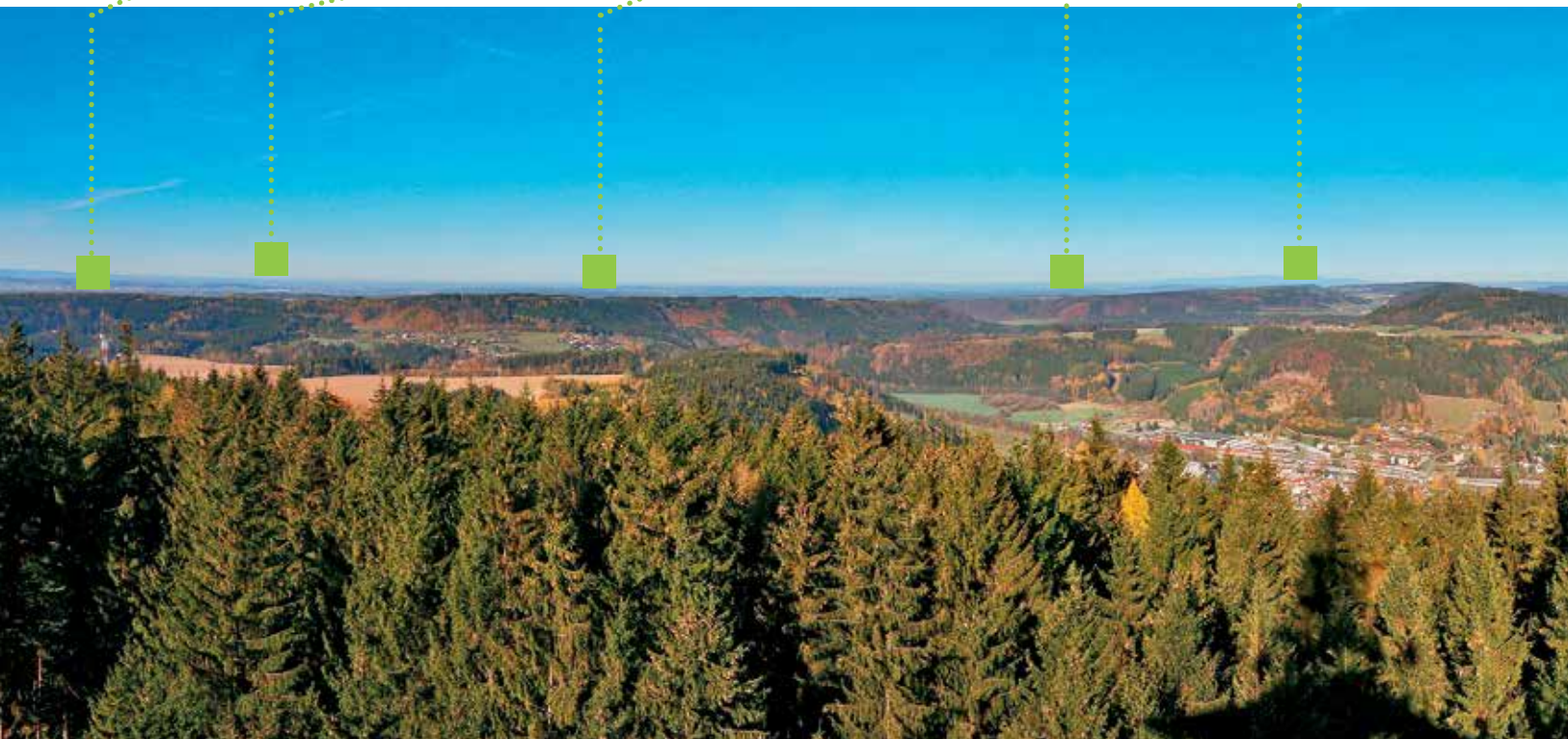
Vysoké Mýto

Chvaletická elektrárna

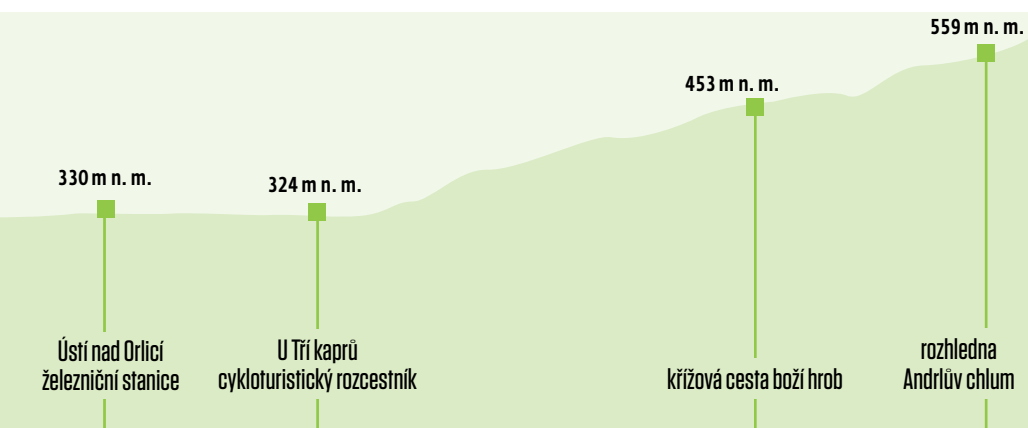
Opatovická elektrárna

Zvičina

Sněžka

VÝŠKOVÝ PROFIL

zdejší křížová cesta. Její první zastavení se nachází vedle hostince Mendrich, stojícího v těsné blízkosti nového železničního mostu u stanice Ústí nad Orlicí. Po zeleně značené turistické stezce se čtrnácti zastaveními se dá v poklidu dojít až téměř na vrchol. Jako jistou perličku se sluší zmínit, že chvíli sem vedla i lanová dráha. Ne však tradiční turistická, ale vojenská nákladní, vybudovaná pouze za účelem ověření její správné funkce. Belku, jak se lanovce hovorově přezdívalo s odkazem na jméno jejího konstruktéra, dokončil

pardubický železniční pluk během polního cvičení 11. září 1925. Už o deset dní později však vojáci zahájili práce na její demontáži.

Zatímco lanovka na Andrlově chlumu se stala jen kratičkou epizodou, rozhledny se tu stačily vystřídat hned tři. První dvě byly dřevěné a sloužily zároveň jako trigonometrické věže. První vznikla v roce 1905, ale už o třináct let později lehla popelem. Realizace druhé vyhlídky byla spojená s výstavbou turistické chaty Hvězda v roce 1940. Tato vyhlídková věž, pojatá jako provizorní

SPOJENÍ

Z Prahy
přímým rychlíkem vyšší kvality

Z Ostravy
přímým expresem
(zastávka Ústí nad Orlicí město)

Z Brna
přímým rychlíkem vyšší kvality

stavba, vydržela do 60. let, kdy byla s ohledem na svůj stav demontována. Až v roce 1994 se Sdružení Andrlův chlum podařilo prosadit stavbu třetí, skoro padesátimetrové víceúčelové věže, tentokrát v celokovovém provedení. A ta tu stojí dodnes.

Výstup na 34,6 metru vysokou vyhlídku je možný pouze v provozní době místní restaurace. Pozor, v pondělí a úterý mají zavřeno. Po zdolání 183 schodů můžete zhlédnout Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky, Českomoravskou vrchovinu i Železné hory. ■

Litický chlum

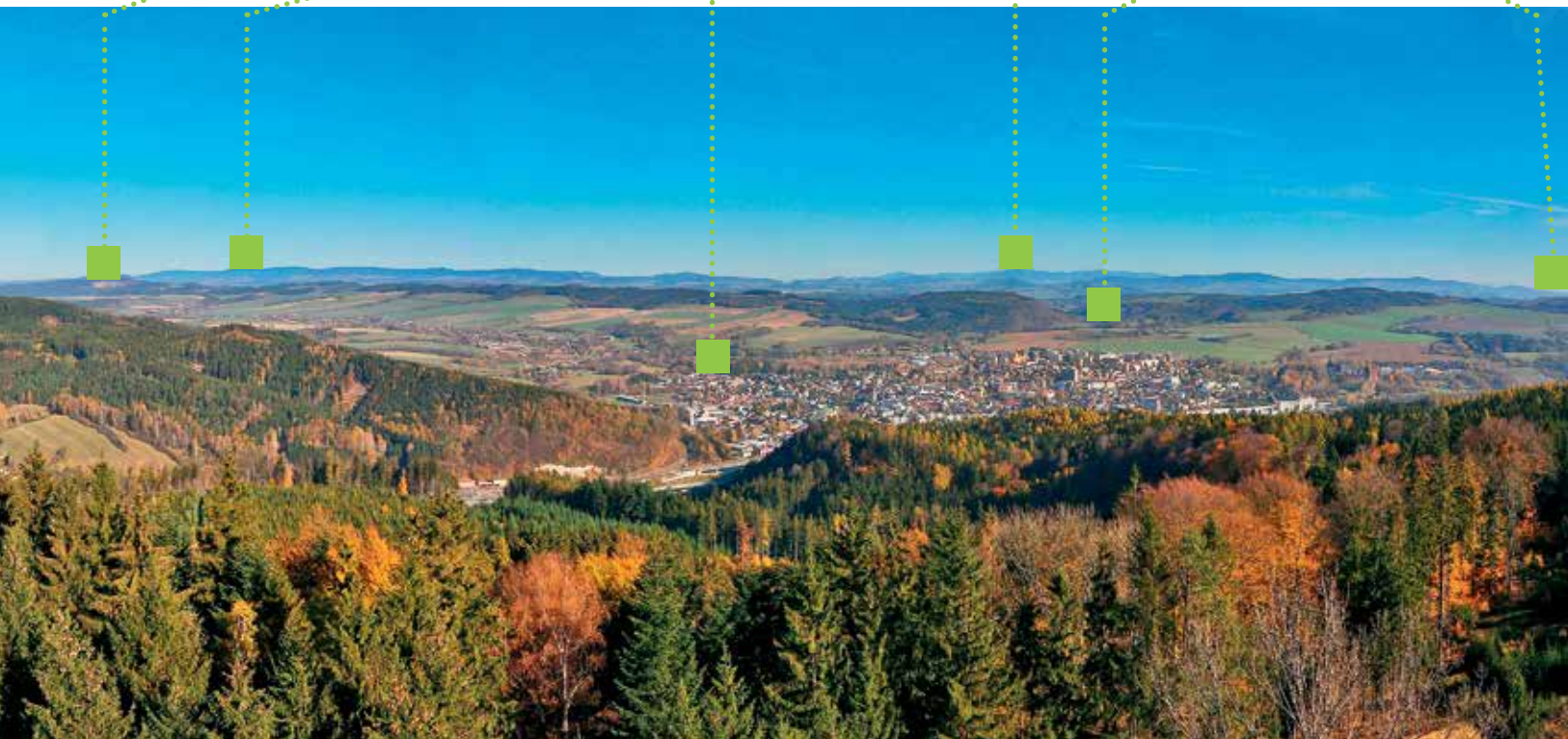
Velká Deštná

Ústí nad Orlicí

Králický Sněžník

hrad Landšperk

Jeseníky

MICHAELA
BUGRISOVÁ
#BACKPACKLADY

Jsem vášnivá cestovatelka, která miluje lidi, autentičnost, tradice a dobré jídlo. Zavedu vás na méně známá či skoro zapomenutá místa a ochutnáte se mnou místní mňamky.

Tam kde plyne čas pomaleji

Stejně jako perníky nebo Velká pardubická i pan Bajer patří k pardubickým ikonám. V devadesátých letech stál v převleku před svým podnikem a zval místní na espresso, které tou dobou skoro nikdo neznal. Všichni totiž pili turka. Pokud ale dnes pojedete do Pardubic a nedáte si Bajerovu kávu, jako byste tam ani nebyli.

V interiéru jeho kavárny se přenesete do Vídně, kde za doby Rakouska-Uherska kavářská kultura jen vzkvétala. Dobrým příkladem této tradice je Café Hawelka v historickém centru Vídně poblíž Stephansdomu, kam dodnes chodí Vídeňáci na melange, což je káva s našlehanou vrstvou mléčné pěny připomínající kapučíno. Vede ji rodina vídeňských Čechů, na což poukazuje i vyhlášená specialita v podobě povídkových buchet. Tehdejší kavárny byly

vždy plné života a stejně jako do kadeřnictví se do nich chodilo za odpočinkem – podrbat, číst noviny nebo si jen užívat příjemnou atmosféru za doprovodu živé hudby.

Jak chutná pravá Vídeň?

To samé můžete zažít v Café Bajer. Ráno tu potkáte řadu stálých hostů, i když šrumec je tu vlastně celý den. Já mám dnes štěstí, za chvíli se interiérem rozezní melodie klavíru, a tak si svou kávu o to víc užiju.

TIP:

Milan Bajer před dvanácti lety otevřel v Pardubicích ještě jeden podnik pod svým jménem. Čokoládovna Bajer se specializuje na přípravu horké belgické čokolády, která je pro místní už od svého počátku velkou senzací.

Návrat do dob monarchie

Obdivoval ji prý i poslanec Pospíšil jakožto velký znalec umění. Najdete tu jedinečné sběratelské kousky, mezi nimi staré americké pokladny a kamna, psací stroje, originální a stále funkční orchestrion, zásobníky na kafe i ucelený soubor špičkových plakátů se zaměřením na kávu a pražírny.

Vstupní hala s pultíkem a vitrínou se starými plechovkami od kávy navozuje atmosféru prodejny koloniál. Všimněte si také zástěry na figuríně. Tu má Milan Bajer ze Švýcarského domu, vyhlášené vídeňské pivnice, kde začal hned po revoluci, v den kdy se otevřely hranice, pracovat jako číšník. V roce 1993 se vrátil už do samostatné České republiky, aby si v Pardubicích otevřel svou vlastní kavárnu. Tou dobou byla ve městě teprve druhá v pořadí. I přesto, že se mu velmi dařilo, Café Holiday po pěti letech zavřel a přesunul se z areálu vysokoškolských kolejí do centra města, kde rozjel nový podnik pod svým jménem. Café Bajer v letošním roce slaví dvacet let od svého otevření a já mu přeju minimálně jednou tolik, protože tyto tradiční kavárny rakousko-uherského typu žijí ve Vídni i 100 let. ■

Jak se sem dostanu? Od pardubického hlavního nádraží je to do kavárny 20 minut. Stačí se vydat doprava po třídě Palackého a pokračovat po třídě Míru. Café Bajer po levé straně nepřehlédnete.

Na doporučení jsem zvolila vídeňskou s neodmyslitelnou porcí šlehačky. Ne nadarmo si ji Pardubáci oblíbili. Kopec šlehačky najdete v šálku kávy a jeden navíc hned vedle v malém kovovém pohárku. To mi připomíná dětství, kdy mi rodiče v restauraci objednávali misku šlehačky místo zmrzlinového poháru, protože jsem ji milovala. V nápojovém lístku najdete samozřejmě melange, ale i fiaker kávu s rumem, která obzvláště v zimě zahřeje. Tu samou funkci plnila nejspíše u vídeňských kočů, tzv. fiakerů, kteří rumu holdovali. Vyzkoušejte také bábovku, domácí štrúdl, Sachr dort nebo obrovský obložený chlebiček na zahnání hladu, a místo kontroly novinek na sociálních sítích na mobilu se raději pokochejte výzdobou interiéru.

V Pardubicích můžete také potkat:**Světové psí celebrity!**

Jednou z nich je Gucci, kterého svět obdivuje kvůli atypické modré barvě srsti. Běžně je čínské plemeno čau čau zbarveno do rezava. To jeho kámoš Menny vzhledem nijak nevyčnívá, zato je jediným virtuálním psím kosmonautem na světě. Obdržel totiž certifikát od agentury NASA, která oslovila veřejnost pomocí médií s nabídkou místa v raketoplánu Discovery.

Říkají mu Krychlič.

Nad identitou záhadného muže se spekuluje v nejedné internetové diskuzi. Údajně jde o pana Václava Kulhánka, jenž se proslavil extravagantní vizáží, výrazným líčením a účesem ve tvaru krychle. Lidé ho často potkávají na nádraží. Jeden se ho bojí, jiní obdivují a fotí společná selfička. Zajímavé informace o něm najdete na facebookové fanouškovské stránce pod názvem Krychlič.

Není nádraží jako nádraží.

Pardubické hlavní vlakové nádraží je unikátním architektonickým počinem. Je jednou z nejvýznamnějších staveb poválečného funkcionalismu. Svůj rukopis do ní vetknul architekt Karel Řepa.

TIP: V hale najdete prodejnu Perníček z Pardubic, kde každou volnou chvíli přestupu na jiný vlak můžete vyplnit nákupem tradičních perníkových mňamek.

Z OKNA VLAKU

NA PERNEROVĚ DRÁZE mějte oči otevřené!

Mezi Pardubicemi a Českou Třebovou projíždějí vlaky po jedné z našich nejstarších železnic. Okolí trati, která je neodmyslitelně spjatá se jménem Jana Pernera, nabízí pestrou podívanou. Hlavně tam, kde se koleje přimykají k Tiché Orlici, je výhled z okna vlaku pastvou pro oči.

TEXT: TOMAŠ REZEK FOTO: MICHAL MÁLEK

Jak v Pardubicích, tak i v České Třebové najdete u nádraží sochu projektanta a stavitele železničních tratí Jana Pernera, stavbyvedoucího první české parostrojní dráhy. V roce 1842 ho v pouhých 27 letech jmenovali vrchním inžený-

rem státních drah. Záhy začal pracovat i na stavebním projektu úseku olomoucko-pražské dráhy mezi Pardubicemi a Českou Třebovou. Tato dráha se mu nakonec stala osudnou. Když se 9. září 1845 vracel z cesty na Moravu

a z vlaku pozoroval dokončovací práce na železnici, u choceňského tunelu narazil hlavou do sloupu a následující den zranění podlehl. Tunelem v Chocni už vlaky neprojíždějí, v 50. letech minulého století byl zrušen a na jeho

Pardubická kaple sv. Anny

← Pardubice - Pardubice-Pardubičky →

Anno Domini 1771, tedy léta Páně 1771. Nápis na štítu pardubické kaple sv. Anny uvidíte i z vlaku. Kaplička stojící při trati u nadjezdu přes Anenskou ulici byla postavena v roce 1822, letopočet 1771 udává rok, odkdy na stejném místě stávala socha svaté Anny. Rekonstrukce kaple byla dokončena před čtyřmi lety. Každý rok se začátkem října u kapličky koná festival Velká pardubická & parforsní hony, jehož vrcholem je žehnání koním a jezdcům nadcházejícího ročníku dostihového závodu.

1
km

Kolem sochy Ti před námi

← Brandýs n. Orlicí - Bezprávi →

Pět metrů vysoká pískovcová socha nazvaná Ti před námi od Michala Novotného byla odhalena v Brandýse nad Orlicí na louce za koupalištěm v roce 2005. Dílo absolventa pražské AVU – schody, po nichž lezou směrem vzhůru tři zmenšující se postavy – má podle autora upozorňovat na vrtkavost lidského snažení a zároveň je humorným zpodobněním některých životních pravd – např. čím jsou lidé výš, tím jsou nám vzdálenější, nebo že děláme pořád dokola to samé, ať jsme malí, nebo velcí.

41
km

Malebný strážní domek

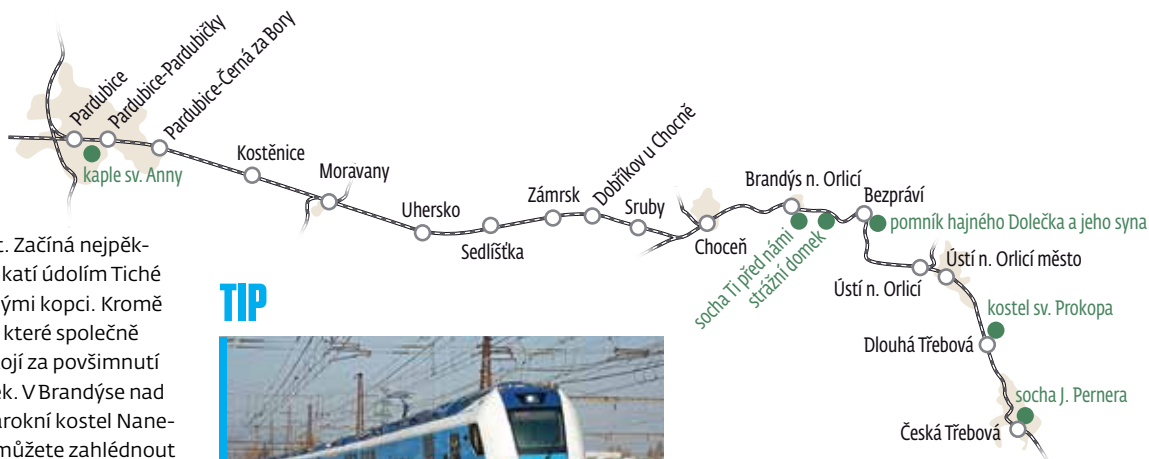
← Brandýs n. Orlicí - Bezprávi →

Mezi Chocní a Ústím nad Orlicí nekopíruje trať jen tok Tiché Orlice, ale také pohodlná cyklostezka, která není bez provozu ani v zimním období. Ať už z okna vlaku, nebo sedla bicyklu si nedaleko zastávky Bezprávi můžete prohlédnout jeden z nejhezčích dochovaných strážních domků u nás. Tato drobná vechtrovna, jak se železničním strážním domkům podle německého Bahnwächterhaus říká, je od roku 1958 chráněna jako technická památka dokumentující rozvoj železniční sítě u nás.

43
km

místě je železnice jen hluboce zaříznutá do terénu. Když za Chocní ve směru na Českou Třebovou vlak vyjede z tohoto stísněného prostoru, je na co se dívat. Začíná nejpěknější úsek dráhy. Koleje se klikatí údolím Tiché Orlice, lemovaným zalesněnými kopci. Kromě pěkných přírodních scénérií, které společně malují řeka a okolní zeleň, stojí za povšimnutí i několik zajímavých památek. V Brandýse nad Orlicí upoutá dominantní barokní kostel Nanebevstoupení Páně a z vlaku můžete zahlédnout i pomník J. A. Komenského z roku 1865. Ten byl vybudován nedaleko místa, kde stával srub, v němž se „učitel národů“ nějakou dobu ukrýval pod ochranou Žerotínů před vyhnanstvím. Před zastávkou Bezpráví se napravo mihne malebný strážní domek – památka z Pernerovy doby, nedaleko za zastávkou pak pozorný cestující spatří u hájovny Na Luhu pomník připomínající tragický osud rodiny Dolečkovy, která za druhé světové války pomáhala parašutistům a místním odbojářům. ■

TIP

Šedesátikilometrový úsek trati z Pardubic do České Třebové zvládnou ujet railjety ČD už za 33 minut, jen o pár minut pomalejší jsou vlaky EuroCity nebo expresy. Pokud se rádi díváte z okna vlaku a nehledíte na čas, můžete se mezi městy svést bez přestupu i osobními vlaky. Ať už se chystáte na cestu odkudkoliv, vlakové spojení si snadno vyhledáte na www.cd.cz nebo prostřednictvím bezplatné mobilní aplikace Můj vlak. Pokud zadáte správná kritéria (počet cestujících, jejich věk, slevový průkaz ad.), automaticky vám bude nabídnuta také nejvýhodnější jízdenka.

Pomník u hájovny Na Luhu

← Bezpráví – Ústí n. Orlicí →

Do hájovny Na Luhu nedaleko Ústí nad Orlicí se rodina Dolečková nastěhovala krátce po zabrání Sudet v roce 1938. Hajný Čeněk Doleček se záhy zapojil do odboje. V roce 1943 byla celá rodina zatčena, otec byl popraven, matka a dcera skončily ve vězení a tehdy šestnáctiletý syn byl poslán do „výchovného“ koncentráku, odkud se už nevrátil. Po válce byli otec a syn vyznamenáni Československým válečným křížem 1939 in memoriam a od roku 1959 stojí před hájovnou pomník.

45
km

Pseudogotický kostel sv. Prokopa

← Ústí n. Orlicí město – Dlouhá Třebová →

Zdáleka viditelnou dominantou obce Dlouhá Třebová je novogotický kostel sv. Prokopa. S jeho stavbou se začalo v roce 1868, ale kvůli nedostatku financí byly práce po dvou letech ukončeny. K dostavbě kostela došlo až na začátku 20. století. Jednoduchý dlouhotřebovský kostel byl zasvěcen patronu obce – svatému Prokopovi, prvnímu opatovi Sázavského kláštera. Jeho socha také vévodí hlavnímu dřevěnému oltáři uvnitř svatyně, doplňují ji postavy sv. Václava a sv. Ludmily.

54
km

Abstraktní socha Jana Pernera

← Dlouhá Třebová – Česká Třebová →

Zatímco před pardubickým hlavním nádražím stojí socha Jana Pernera od akademického sochaře Jaroslava Brože teprve od loňského června, v České Třebové byla odhalena skulptura českého inženýra a průkopníka železniční dopravy už v roce 2010, současně s otevřením nového dopravního terminálu. Českotřebovskou sochu za dva miliony korun vytvořil brněnský sochař Jaromír Gargulák. Jedinečné dílo od uznávaného umělce dodnes dělí místní na jeho obdivovatele a zatvzrelé odpůrce.

60
km

Smutný osud vynálezců z Rybitví

O slávu této vesničky nedaleko Pardubic se nepostaral jen známý singl Yo Yo Bandu, ale také její rodáci, bratrance Veverkové, vynálezci pluhu, kterému říkali ruchadlo. Po jejich stopách se společně vypravíme se Světlanou Lavičkovou a průvodcem Lubomírem Minaříkem. A kde začneme?

Na přelomu 18. a 19. století prožívalo převrat i české zemědělství. Díky dramatickému růstu počtu obyvatel začal hrozit další hladomor, kterému bylo nutné předjet. Jenže jak? Tato otázka trápila mnohé statkáře a rolníky. Jen dva z nich ji však tehdy dokázali skutečně vyřešit – bratrance Veverkové z Rybitví.

Od myšlenek k prototypu

Stojíme u rodného domku Václava Veverky – kováře samouka, který tu vykoval první radlici nového pluhu. Jeho bratranec František se narodil v nedalekém velkostatku. Před nízkou chaloupkou dnes stojí památník, který na počest vynálezců vybudovala obec Rybitví. Pan Minařík nás vede do „síně slávy“. Část domku s původní doškovou střechou prý byla stržena a v 70. letech minulého století opravena. Místní muzeum tehdy vykradli, a proto bylo přes 20 let uzavřeno. Pan Minařík se poté zpustlého domku ujal a s pomocí známých i obce Rybitví jej postupně opravil. Kromě modelů orebních strojů od jejich počátků až do současnosti zdobí chalupu také dětské obrázky s danou tematikou či fotografie, které se ve vsi dochovaly.

Ptáte se, jak vlastně bratrance přišli k myšlence zkonstruovat tak epochální nástroj? František byl zatížen dluhy kvůli vyplácení sourozenců při dělení majetku a problematika efektivnějšího hospodaření ho velmi trápila. Stal se z něj velký kutil. S Václavem tehdy vyčázeli z nástrojů, které měli všichni sedláci za dob Rakouska-Uherska k dispozici, jednoduchých pluhů s vodorovnou radlicí. Ty však byly mělké a nedokázaly efektivně zorat i hlubší vrstvy „odpočaté“ výnosné zeminy. Každý by si tedy mohl myslet, že tak účinný vynález zajistí oběma bratrancům bohatství až do konce

FOTO: MICHAL MÁLEK

BRATRANCI VEVERKOVÉ

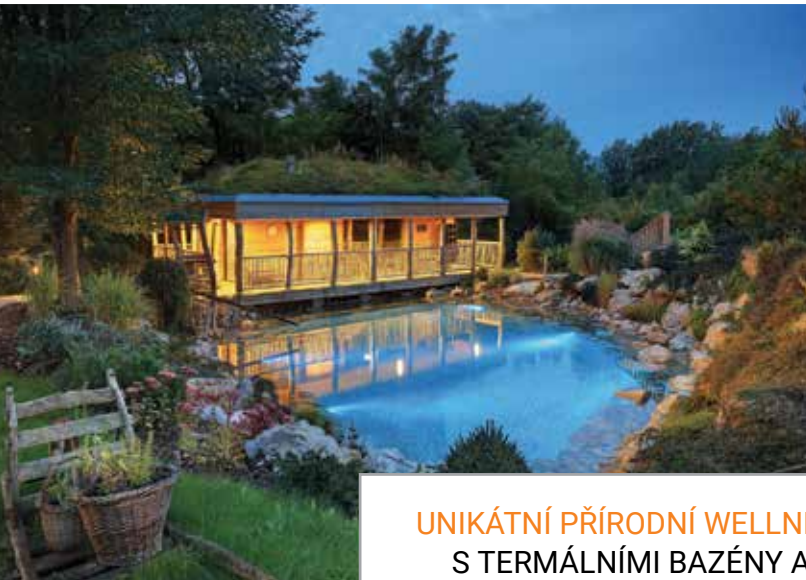
života, a že už jistě nemuseli dělat vůbec nic. Jenže situace byla bohužel opačná.

Ruchadlo, nebo Kainzův pluh?

Bratrance darovali pár pluhů také sousedům ve vsi a nevědomky se nechali umluvit k výrobě ruchadla pro kupce v Bohdanči. Ten podle jeho vzoru začal kovat kopie, které prodával. Bratrance si ideu ruchadla nepatentovali, a když byl na hospodářské výstavě v Praze v roce 1832 představen „Kainzflug“, Kainzův pluh, přesná kopie ruchadla Veverkových, započal mnohaletý mezinárodní spor o původ vynálezu. Bratrance se ale rozřešení nedožili, nedokázali se ze svých dluhů vymanit a osud k nim neměl soucit i nadále. Oba totiž odvodili. Když se znovu oženili a přestěhovali z Rybitví (František do Břehů u Přelouče, Václav do Bukoviny nad Labem), oběma nový domov vyhořel a po nemnoha letech v bídě zemřeli. Tento neradostný konec ještě více podnítil úsilí českých vlastenců v rozřešení kauzy o autorství vynálezu, což se sice nakonec podařilo, ale téměř 40 let po smrti Veverkových. ■

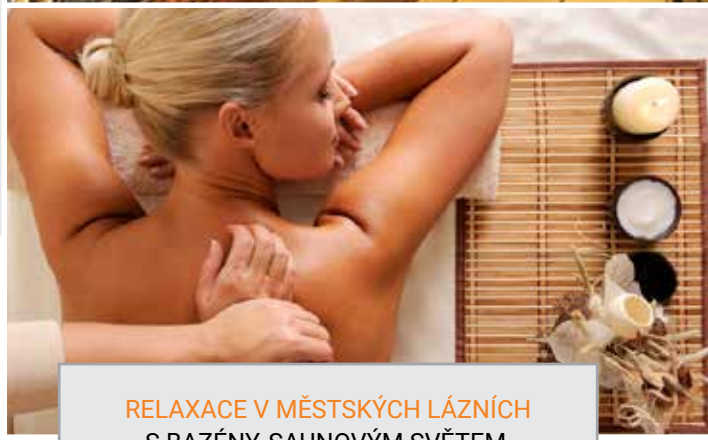
Darujte zážitek ve wellness centrech Infinit

UNIKÁTNÍ PŘÍRODNÍ WELLNESS U BRNĚNSKÉ PŘEHRADY
S TERMÁLNÍMI BAZÉNY A JEDENÁCTI DRUHY SAUN
POD ŠÍRÝM NEBEM

DEN V ZÁMECKÉM SKLEPENÍ
S WELLNESS PROCEDURAMI OD SAUNY,
PŘES WHIRLPOOL AŽ PO MASÁŽE

RELAXACE V MĚSTSKÝCH LÁZNÍCH
S BAZÉNY, SAUNOVÝM SVĚTEM,
MASÁŽEMI ČI SPORTEM

Vypravujeme vlaky pro soukromé akce.

To také znamená půl miliardy bublinek v lahvích sektu připravených pro přípitek na vaší oslavě nebo teambuildingu.

I to je naše práce

Zázemí a bohaté zkušenosti umožňují Českým drahám nabízet výjimečné vlakové soupravy, které mohou sloužit jako prostor pro firemní akce nebo soukromé oslavy. Vybrat si můžete třeba konferenční vůz, Stříbrný šíp z roku 1939, parní vlak z 19. století nebo vlak Regionova.

ČD
PRŮVODCE

Jízdní řád 2019

Novinky v regionech

ČD Restaurant

Ochutnejte nové zimní menu

100 let spolu

Vzpomínka na návrat Masaryka

PLATÍ OD 9. PROSINCE 2018

Co přinese nový jízdní řád v regionech?

Neděle 9. prosince je pro vlakovou dopravu velkým mezníkem, jako každý rok totiž dochází ke změně jízdního řádu. V listopadovém čísle jsme se věnovali důležitým změnám v dálkové mezinárodní i vnitrostátní dopravě. Novinky se však týkají i mnoha regionálních linek, kde vyrazí na pomoc posily i zcela nové spoje.

Nový jízdní řád bude platit až do 14. prosince 2019. Ať už pojedete kamkoliv, potřebné informace najdete vždy na webu Českých drah nebo v aplikaci Můj vlak. Národní dopravce jako každý rok reaguje na poptávku krajů navýšit počet spojů ve špičkách na vytížených tratích i sezonní dopravu ve vybraných turistických oblastech. V regionech také dochází k mírným posunům času odjezdu pravidelných spojů. Ceny obyčejného jízdného ovlivní pouze výše letošní inflace, a to o 2,5%. Například u jízdného do 50 km se cena jízdenky zvýší o 2 Kč. Nabídka traťových jízdenek se nově rozšíří ze 120 km na 150 km, budou tedy zvýhodněni ti cestující, kteří denně dojíždějí i ze vzdálenějších koutů Česka.

Níže vám přinášíme přehled novinek v regionální vlakové dopravě. Linky, kde budou zavedeny významné posily či zcela nová spojení, jsme vyznačili na mapce. ■

Praha a střední Čechy

Ve špičce pojedou v hodinovém intervalu nové spěšné vlaky z Prahy do Kutné Hory a do Benešova u Prahy. V pracovní dny bude výrazně posílena linka z Prahy do Říčana a více spojů pojedou také na některých regionálních tratích, např. z Olbramovic do Sedlčan, z Kutné Hory do Zbraslavi nebo z Čáslavi do Třemošnice.

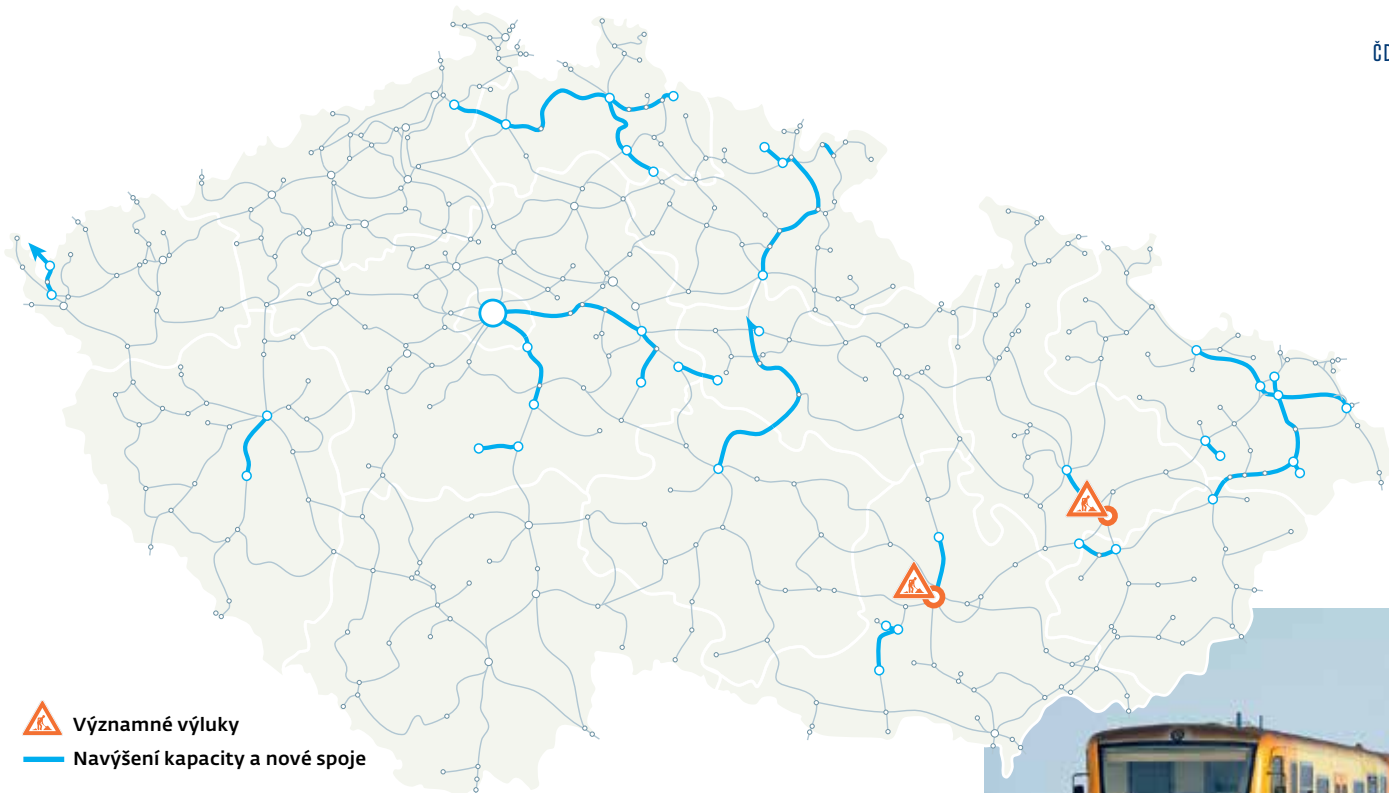
Karlovarsko

Zavedení nových denních i víkendových vlaků rozšíří nabídku spojení na trati z Chebu přes Vojtanov a dále do německého Bad Brambachu a Zwickau.

Plzeňsko

Na osobních vlacích z Plzně do Horažďovic předměstí a na tzv. Plzeňské lince nasadí České dráhy nové jednotky RegioPanter. Osobní dopravu ovlivní zprovoznění tunelu u Ejovic. Vlaky z Plzně do Berouna tedy pojedou mimo stanice Chrast u Plzně a Dýšina a spoje z Plzně do Radnic pojedou nově přes Ejovice. V pracovních dnech budou posíleny také spoje z Přeštic.

 Významné výluky
 Navýšení kapacity a nové spoje

Liberecko

Kromě nových dvou párů rychlíků z Liberce až do Ústí nad Labem bude také navýšen počet víkendových vlaků mezi Harrachovem a polskou stanicí Szklarska Poreba Górna. Cyklisté ocení nový letní spěšný vlak z Liberce do Rovenska pod Troskami s možností přepravy jízdních kol.

Královéhradecko

Od prosince jsou doplněna přímá spojení z Hradce Králové do Trutnova a o víkendu dále do Svobody nad Úpou. Stále se také zvyšuje poptávka po rekreační dopravě do Adršpašských skal a Podzvíčinska, proto budou zavedeny víkendové spoje i v této oblasti.

Ústecko

Na území tohoto kraje nedejde kromě mírných úprav času odjezdů (zrychlení v rekonstruovaných úsecích) k žádným výraznějším změnám.

Olomoucko

Z Olomouce do Přerova a zpět se nově svezete v dopoledních hodinách nízkopodlažní Regionovou. S ohledem na připravované stavební práce v Přerově dojde také k časovým úpravám vybraných spojů.

Vysočina

Díky posílení spojů z Havlíčkova Brodu do Ždírci nad Doubravou a dále do Pardubic se nově svezete v hodinovém intervalu (kromě dopoledne).

Jižní Morava

Celý příští rok bude ve stanici Brno hl. n. probíhat rozsáhlá výluka, která ovlivní jízdy vlaků přes Modřice, Brno-Chrlice, Brno-Černovice a Brno-Slatina. Dotčené vlaky budou zpravidla vedeny do jiných brněnských nádraží, nebo budou nahrazeny autobusovou dopravou. Posílena bude doprava v úseku Brno – Blansko.

Jižní Čechy

V regionální dopravě v Jihočeském kraji nedochází k zásadním změnám.

Moravskoslezsko

Z Českého Těšína a Havířova až do Ostravy pojedou více přímých spěšných vlaků, zvýší se také počet osobních vlaků mezi Novým Jičínem a Suchdolem nad Odrou a bude zaveden nový večerní vlak z Frýdku-Místku do Ostravice.

Pardubicko

Jízdní řád z Pardubic do Havlíčkova Brodu přinese zkrácení cestovní doby i kratší interval.

Zlínsko

Na Zlínsku bude nově zaveden páteční posilový vlak mezi stanicemi Kroměříž a Hulín.

VÍCE INFORMACÍ NAJDETE NA WWW.CD.CZ

Do jídelních vozů za vůni svátků a tradic

Konec roku je pro každého z nás bezesporu spojený se sváteční atmosférou. A k Vánocům i celému zimnímu období patří odpradávná dobré a vydatné jídlo. Nové sezonní menu, které na palubách ČD Restaurant najdete od 28. listopadu, je proto inspirováno prvorepublikovou sváteční kuchyní.

FOTO: DAVID TURECKÝ

Pro labužníky je zima pravým požehnáním. Více než kdykoliv jindy si uvědomíme, jak důležitou roli hraje jídlo v českých tradicích, během svátků i v mrazivých dnech, kdy nás zahřeje a rozveselí. České tradiční pokrmy se vyplatí stále připomínat. Proto si chutnou sváteční tabuli inspirovanou prvorepublikovou kuchyní užijete na palubách jídelních vozů až do konce února 2019.

Zimní menu pro každého

Tradiční český oběd se neobejde bez tří chodů. Ve spolupráci s Asociací kuchařů a cukrářů ČR jsme proto připravili nové zimní menu, z něhož si vybere každý cestující. Zahřejte se pro začátek poctivou a jemnou polévkou – drůbežím kaldounem se zeleninou, nudlemi a játrovými knedlíčky. Milovníci masitých pokrmů ocení rolovaný vepřový bok s bylinkami. Podáváme k němu bramborovo-celerové pyré, špenát a pečený česnek. Pokud nepatříte k vyznavačům vepřového, doporučujeme další delikatesu v podobě krůtího prsa plněného uzenou šunkou a šalvějí, s petrželovými brambůrkami a sladkou kukuřicí. Snažte se po Vánocích shodit nabraná kila a máte chuť na něco lehčího? Vyzkoušejte rýžový pilaf s opečenou kořenovou zeleninou a kysaným zelím. Ponuré mrazivé dny vám na závěr zpestří teplý závin s hruškou a vanilkovým krémem jako z té nejlepší prvorepublikové kavárny. Pohodlně se usadte a nechte si při cestách zimní krajinou chutnat! ■

Drůbeží kaldoun se zeleninou, nudlemi a játrovými knedlíčky

55 Kč*

rolovaný vepřový bok s bylinkami, bramborovo-celerovým pyré, špenátem a pečeným česnekem

169 Kč*

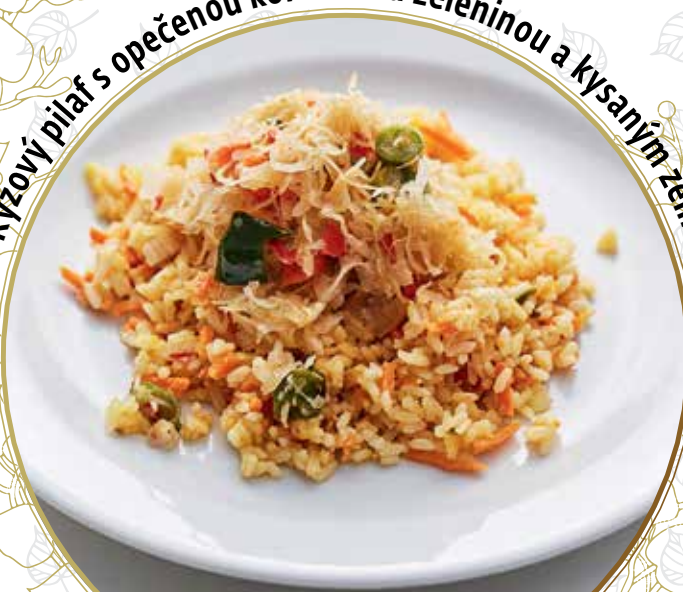
Krůtí prso plněné uzenou šunkou a šalvějí, s petrželovými brambůrkami a sladkou kukuricí

189 Kč*

SPECIALITY INSPIROVANÉ TRADIČNÍ KUCHYŇÍ PRVNÍ REPUBLIKY MŮŽETE OCHUTNAT OD 28. LISTOPADU 2018 DO 27. ÚNORA 2019 NA PALUBĚ JÍDELNÍCH VOZŮ V EXPRESNÍCH VLACÍCH NÁRODNÍHO DOPRAVCE.

Rýžový pilaf s opečenou kořenovou zeleninou a kysaným zelím

139 Kč*

Teplý závin s hruškou a vanilkovým krémem
dezert

55 Kč*

S NÁMI CESTA CHUTNÁ

* Uvedené ceny platí pouze v rámci Happy hours.

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

Album Vlákem jsem napsal cestou do Brna

Tento hudebník z Brna je velký patriot a k jízdám po Česku využívá nejraději vlaky Českých drah. Při cestě z Prahy na jih Moravy dokonce stačil otextovat hudební album, které později získalo cenu Anděl. Velkou inspirací je pro něj nejen samotná jízda českou krajinou, ale třeba i setkání s vlakovou četou.

TEXT A FOTO: JOSEF HOLEK

Kde jste přišel k přezdívce Evžen?

K té jsem se dostal, když mi bylo šestnáct let. Venčil jsem psa, v garáži za rohem zkoušela metalová kapela a já se k nim asi na dva měsíce přidál. Vzniklo to tak, že jsem se někomu z nich představil a dotyčný si nepochopitelným způsobem v hlavě vyměnil Martina za Evžena. Občas se mluvilo o Evženovi, pořád jsem čekal, že ještě někdo přijde. Nakonec jsem to nevydržel a zeptal se, kdo to je, a oni že přece já!

Začal jste tedy muzicírovat v šestnácti, nebo ještě dříve?

Už ve třinácti letech jsem dostal od dědečka kytaru. Tedy nejdříve vlastně banjo, s tím, že to je kytara. Koupil ho v bazaru a nepoznal rozdíl. Prostě ukázal na zeď a řekl, že ten nástroj chce. V podstatě to je další omyl v mých začátcích. Později mu rozdíl vysvětlil otec. První kapelu jsme založili v osmé třídě na základní škole. Nikdo na nic neuměl hrát, ale to nám přišlo jako detail. V pátek jsme se sešli po škole, napsali texty, v sobotu natočili na kaseták album, v neděli nakreslili obal. Tak to šlo celý rok, až jsem těch pásek měl plný kufr!

Jaký žánr jste hráli?

Rock. První koncert mého života byla Lucie v roce 1994. Hrála s nimi Lenka Dusilová. Byli to pro nás bohové. Nikdy by mne nenapadlo, že budu jednou pro Lenku psát texty,

nebo že bude u mne David Koller říkat pěkný věci o deskách, který jsme natočili s Nikolou Muchovou. Tehdy to pro nás byla neuvěřitelná energie. Měl jsem rád jejich písničky, většinu času jsem myslel jen na to, že chci mít taky kapelu.

Jste ale spojován s kapelou Květy. Tak se jmenovala parta kluků ze základní školy, se kterou jste hrával?

Přesně. Název jsme si vypůjčili z novin, ze kterých jsme se jaksí matně dočetli, že existovalo hnutí květinových dětí hippies a že bylo spojené s maximálním odvazem a improvizací. A my jsme taky nic moc neuměli, a tak jsme si řekli, že to bude naše logo. Mnoho lidí nám říkalo, že to je otřesný název pro bigbítovou kapelu. Bylo to samozřejmě v dobách, kdy naši vrstevníci zakládali kapely s různými pankáčskými názvy Beznohá baletka nebo Vyjetej olej. Nám se ale zdálo, že název Květy je silný, a když se ohlédnu, s úlevou si říkám, že jsme si mohli zvolit něco daleko horšího.

Měla formace úspěch?

Ta první fáze byla spíš legrace. Ve čtrnácti jsme udělali první koncert, hrálo se na balkoně. V červenci, páliło slunce, lidi si klepali na čelo. Kromě nás slyšel naše nahrávky už tuším jen tělocvikář. Kéž bych ho viděl, když si to tehdy pustil! Byli jsme ještě děti.

Dobře, to bylo ale na přelomu tisíciletí.

Od té doby jste se dost posunuli...

Z původní sestavy jsem zůstal jen já. Od roku 2000 se to pomalu začínalo rozjíždět. Natočili jsme nějakých deset alb a nespočet písní pro různé projekty. Dostali jsme cenu Vinyla a třikrát cenu Anděl. Zahráli stovky koncertů, dokonce i v různých zemích. Skládali jsme pro rozhlas i televizi. Je to celý vlastně neuvěřitelný. Deset let jsme hráli jako kvartet s baskytarou, bicími, kytarou a houslemi. Nyní jsme trio a místo basisty a houslisty hraje virtuosou jednou rukou na syntetickou basu a druhou melodii. A ještě krásně zpívá sbory. S Květy na konci tohoto roku chystáme projekt YM. Tedy dvě alba a turné, na kterém představíme nové písně.

Do jakého žánru byste se dnes zařadili?

Nejsme žánrová kapela. Myslím tím, že nehrajeme nic čistého, co by se dalo zaškaltovat. Když řeknu, že děláme písničky, zní

MARTIN „EVŽEN“ KYŠPERSKÝ (38)

Osmařicetiletý Martin Kyšperský, hudebník, frontman a hlavní autor repertoáru kapely Květy, pochází z Brna. Po studiu na střední ekonomické škole absolvoval ještě jazykovku. Kromě Květů hrál v dalších kapelách, má vlastní sólové projekty a skládá rozhlasovou, divadelní i filmovou hudbu. Pracuje v rádiu Proglas jako moderátor. Vydělává si i jako aranžér a producent nahrávek (Cermaque, Jan Burian, Prune a další). Založil také kapelu Mucha a produkoval její první dvě alba. Několik textů napsal i pro Lenku Dusilovou na jejích posledních řadových albech. Jako herec ztvárnil role v seriálech a filmech Případ pro Exorcistu, Trpaslík, Svět pod hlavou, Světlu vstříc, Mezi prsty, Nonstop lahůdky. Vydal knihu pro děti Za Aničkou kolem světa a s Alenou Černou i knihu poezie Martánské lodě. Sedm let vede v Brně čtenářský kroužek.

to dost měkce a nepřesně. Ale vlastně se to lépe říct nedá. Vzrušuje nás psát jednoduché skladby a k nim vymýšlet intenzivní aranže. Já osobně se taky odjakživa hodně vrtám v textech. Většinou vše přepisují tisíckrát dokola, dokud to nezní přirozeně a přesně.

O vás je známo, že rád textujete i ve vlaku. Dokonce jste v něm napsal celé album. Co vás inspirovalo?

Velmi rád cestuji vlakem kvůli komfortu. Užiju si jízdu, ubíhající krajinu... Inspiruje mě pohyb vlaku a ten pak cosi v mé hlavě rozhýbe a já vymýšlím písně. Ne pokaždé, samozřejmě, občas si čtu nebo se jen kochám.

Kde vzniklo sólové album Vlakem?

To bylo v railjetu na trase mezi Prahou a Brnem. Měl jsem u sebe zápisník a rozhodl se, že něco sepíšu, v tu ránu jsem měl ale chuť napsat celé album. Je v něm dvanáct písní a hotovo jsem měl u Bezpráví. Texty jsou celkem stručné a je v nich hodně repetice. Pracoval jsem i s asociacemi, odposlechy a náhodami, takže jsem si zapisoval, co mi přicházelo na mysl. Impulsy byly především věci, které jsem viděl nebo slyšel právě ve vlaku. Jedna píseň se dokonce jmenuje

Vlakový personál. Za tohle album jsem nedávno získal cenu Anděl v žánru Alternativní hudba.

Přinesl vám vlak i něco jiného než inspiraci?

Třeba jsem se tam setkal s režisérem Janem Hřebejkem. Nepoznal jsem ho, měl brýle a stalo se, že jsme si tam dobře pokecali. Měli jsme na sebe asi tři hodiny, bylo to milý. On dokáže fakt poutavě mluvit o filmech, je vidět, že to miluje. Já taky. Po čase si na mě vzpomněl a obsadil mne do detektivky Případ pro exorcistu, kde jsem ztvárnil roli podezřelého z vraždy.

Jezdíváte jen do Prahy a zpět, anebo vyrážíte pro inspiraci i jinam?

Do metropole jezdím nejvíce, to je pravda, ale mám rád i cesty do Budapešti. Nebo třeba lokálku mezi Svitavami a Políčkou! Jedu a jen se rozhlížím, nic nedělám... Mě jízda vlakem prostě baví. ■

Jak jsme slavili 100 let republiky

Když se přiblížil letošní rok a České dráhy pro vás připravovaly bohatý program ke stoletému jubileu naší země, nikdo možná nečekal, jak rychle to uteče. Když se slaví, čas běží rychleji. Ani jsme se nenadáli a je tu prosinec. Stojí za to, abychom udělali malé ohlédnutí za letošním rokem. A nebojte, trochu nostalgie nás ještě čeká, jak se dočtete na této dvojstraně...

Příležitostí ke vzpomínkám i troše osvěty bylo tento rok po celé zemi skutečně mnoho, proto shrneme jen ty nejvýznamnější.

Historické salonky a toulky českou historií

Od dubna až do konce roku 2018 jsou pro veřejnost otevřené prostory historických salonků na pražském hlavním i Masarykově nádraží. Každý má možnost prohlédnout si čekárnu, kterou využíval při svých cestách i prezident Masaryk, a vládní salonek, jenž je nejhonosnějším nádražním salonkem v České republice. Zde byla pro návštěvníky v týdnu před státním svátkem také zdarma připravena výstava o vzniku republiky a železnice. Celý rok se mezi hlavním a Masarykovým nádražím pořádají také komentované prohlídky s významnými osobnostmi české historie. Ocitnete se v době, kdy do Prahy začaly jezdit první vlaky, připomenete si historické skutečnosti důležité pro vznik železničního provozu i architektonické zajímavosti. Poslední komentovaná prohlídka se koná 29. prosince.

Jízdy historických vlaků

Od března křičoval naši zemi Legiovlak, projekt Československé obce legionářské i Českých drah. Během léta až do začátku září postupně zastavil ve stanicích Česka

i Slovenska také Prezidentský vlak, který jsme připravili ve spolupráci s Národním technickým muzeem a ŽSR. Souprava vlaku byla pouze k letošní příležitosti složená ze salonního vozu T. G. Masaryka, salonního vozu Františka Ferdinanda d'Este a vozu Salon 001, vyrobeného pro československé prezidenty v roce 1968. Po ukončení své letní jízdy byl Prezidentský vlak také jedním z taháků Národního dne železnice, který se letos konal v Českých Budějovicích.

Na státní svátek 28. října sice nepřálo počasí, slavnostní jízdu vlaku s parní lokomotivou 475.179 Šlechtičnou i se salonním vozem T. G. Masaryka z Prahy přes Křivoklát až do Lužné u Rakovníka si ale nenechalo ujit několik stovek obdivovatelů železniční nostalgie. Na téměř každé zastávce vítaly parní vlak davy lidí. V ČD Muzeu v Lužné u Rakovníka si všichni zájemci prohlédli technické železniční skvosty a zvenčí i odstavený Masarykův salonní vůz. Pokud jste tento salonní vůz neměli možnost vidět naživo, nezoufejte, na webových stránkách ČD je k dispozici také jeho virtuální prohlídka.

Výročí propaguje i lokomotiva ČD

Do neobvyklého designu byla před vyvrcholením oslav převlečena lokomotiva ČD 380.004, kterou vylepšil zbrusu nový polep státní vlajky. Od 25. října lokomotiva propaguje naši zemi i na mezinárodních linkách. ■

NOVÁ PUBLIKACE

České dráhy vydaly novou knihu Historie státních drah 1918–2018, která je od října k dispozici u vybraných knihkupců i v některých infocentrech ČD. Dvojjazyčná publikace vznikla k příležitosti stoletého výročí ve spolupráci s ŽSR, ZSSK a Ministerstvem dopravy ČR. Kniha má populárně-naučný charakter, v devíti kapitolách jsou chronologicky představena jednotlivá období společné historie i období, kdy se české a slovenské železnice vyvíjely samostatně. Seznámíte se také se současností a vizemi české i slovenské železnice v budoucnosti.

FOTO: MASARYKŮV DŮM V PRAZE / JIŘÍ KALIBREČEK

Vzpomínka na návrat

Na závěr celoročních oslav stého výročí naší republiky jsme pro vás připravili rekonstrukci příjezdu prezidenta Osvoboditele z exilu zpět do své milované země. Zažijte spolu s národním dopravcem atmosféru této významné historické události na vlastní kůži.

Legendární jízda prvního československého prezidenta z Lince do Prahy započala 19. prosince 1918 a trvala dva dny. Jinak tomu nebude ani během předvánoční rekonstrukce, která se uskuteční 21. a 22. prosince 2018. Z jižních Čech budou do Prahy vypraveny dvě speciální soupravy, které postupně zastaví ve všech městech jako skutečný Masarykův vlak před sto lety. První, s názvem T. G. M., v čele s rakouskou parní lokomotivou Hrboun (310.23), bude patřit prezidentu Masarykovi, kterého ztvární známý herec Otakar Brousek, i jeho kostýmovanému doprovodu. Za Hrbounem bude řazen vůz přezdívaný Pancéřák a dále Masarykův salonní vůz, vůz Františka Ferdinanda d'Este a další doprovodné vozy. Druhá souprava „100 let spolu“ je připravena pro veřejnost. Na akci vyrazí 21. prosince v 8:27 z Prahy-Libně a v Horním Dvořišti se chopí role doprovodného vlaku. Expres 100 let spolu poveze modernější vozy Retro Ostravanu.

Kulturní program pro všechny

Oba vlaky se budou v průběhu cesty předjíždět. Do každé stanice dojede doprovodný vlak vždy o něco dříve než samotný prezident. Cestující mo-

hohou přivítat a užít si dosyta doprovodný program. Míjení obou expresů bude ideální příležitostí k pořízení památečních fotografií a videí. Pokud si nechcete nechat ujít tuto jedinečnou příležitost, ale nemáte mnoho času, využijte pravidelných vlakových spojů ČD na trase Horní Dvořiště – České Budějovice – Veselí nad Lužnicí – Tábor – Benešov – Praha. Právě v těchto městech oba expresy také zastaví.

První den v rodné zemi

Horní Dvořiště se bude pyšnit koncertem živé hudby a vystoupením dětského sboru a Masaryk se přivítá se synem Janem. Podobný program je připraven také v Rybníku. České Budějovice se do oslav zapojí koncertem, velkolepým přivítáním prezidenta na nádraží, průvodem na náměstí Lannovou třídou a dalším přivítáním na radnici. V jihočeské metropoli také prezident navštíví divadelní představení *Republika*, takový krásný sen.

Triumfální příjezd do Prahy

Slavnost bude pokračovat druhý den ve Veselí nad Lužnicí. Opět si budete moci užít koncert

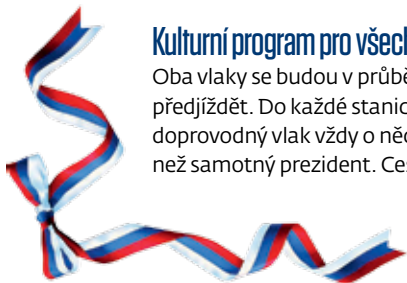
či přivítání Masaryka krojovanými družičkami. V Táboře je navíc připraveno vystoupení Masaryka na pódiu před nádražím nebo zbrojení lokomotivy historickou hasičskou stříkačkou. V Benešově

se můžete těšit na koncert, zdravice TGM a vypravení vlaku.

Praha celou nevšední událost zakončí velkolepě. Přesně tak, jak se na prezidentův majestát sluší a patří. Po příjezdu na hlavní nádraží a krátkém uvítání na peronu se Masaryk odebere před budovu, kde jej uvítají zástupci historických spolků. Následně odejde do Vrchlického sadů a představí se veřejnosti. Tím však program nekončí. Pokračovat bude v průvodu na Václavské náměstí, proběhne fo- cení u sochy sv. Václava, návrat do Vrchlického sadů a na závěr divadelní představení. ■

Jízdenky včetně povinných místenek za 100 Kč si můžete koupit na e-shopu nebo ve staničních pokladnách.

VÍCE INFORMACÍ NAJDETE NA WWW.CD.CZ/100-LET-SPOLU

#24hodinvevlaku s Lukášem Hejlíkem

Jsem bez ustání v pohybu už téměř 20 let. Moje averze řídit auto ale v poslední době prudce vygradovala, a tak nejraději jezdím vlakem. Ještě nikdy jsem ale nestrávil ve vlaku celý den a takovou výzvu bylo třeba pokořit.

Denně při všech svých aktivitách koukám do počítače přes 6 hodin a kdekoliv to jen jde. Postupem času jsem ale zjistil, že nejlíp se mi soustředí v pohybu, na cestách vlakem. Zatímco někoho fascinuje pro svou sílu nebo pro pouhý pohled na něj, já mám rád velkoprostorová kupé se stolký, wi-fi a fajn jídlo v ČD Restaurant. A už se dostávám k jádru věci. Z mého blogu Gastromapa totiž teď připravuju knížku. Vybírám z ní 365 největších srdcovek ve všech žánrech ze všech koutů naší země, což znamená samozřejmě 365 textů. To není málo práce, a tak jsem dostal nápad. Sednout si na 24 hodin do vlaku a nevěnovat se ničemu jinému než své knize.

Největší problém byl najít si den absolutního volna. Trvalo to, ale pak přišel 23. říjen, rodina odjela pryč a já měl v kalendáři prázdko. Rychle jsem naplánoval cestu, s trochou štěstí bych měl stihnout ujet křížem krážem po Česku 1 800 kilometrů, a konečně vyrazím na celodenní cestu s mou „kanceláři v pohybu“, na #24hodinvevlaku.

Praha – Břeclav

➔ (314 km)

Chvilku před půlnocí nastupuji do nočního rychlíku Metropol. Doma jsem si před cestou

sice stihl na 30 minut zdřímnout, tady ale neodolám a беру si kupé s postelí a sprchou. Vlak má přijet do Břeclavi už ve 3.44, můžu v něm ale pohodlně zabrat až do 4.20, abych stihnul přestup. Nad hlavou mi zvoní budík a za chvíli na dveře ťuká průvodce, aby mi přinesl čaj a snídaňový balíček. S tím se nakonec zakecám, takže jen taktak stihnu první ranní osobák na Přerov.

Břeclav – Přerov

➔ (414 km)

Ranní cesta je klidná, projíždíme přes roztočilé dědiny Břeclavska, Hodonínska, okolím Starého Města a Zlínska až do Prostějova. Předpovědi hlásí silný vítr. Moje nervozita se zvyšuje, počasí by mohlo můj těsný plán rychle rozfoukat...

Přerov – Ostrava-Svinov

➔ (498 km)

Ranní rychlík z Brna přijíždí s mírným zpožděním, a tak rychle přeseďám, šťastný, že to časově lepší. Kdybych nezvládl přestup, můj plán se rozpadne na prach. Přerovské nástupiště i R 821 se zeleným interiérem a velkoprostorovými kupé jsou přečpané k prasknutí.

Ostrava-Svinov – Františkovy Lázně

➔ (1 075 km)

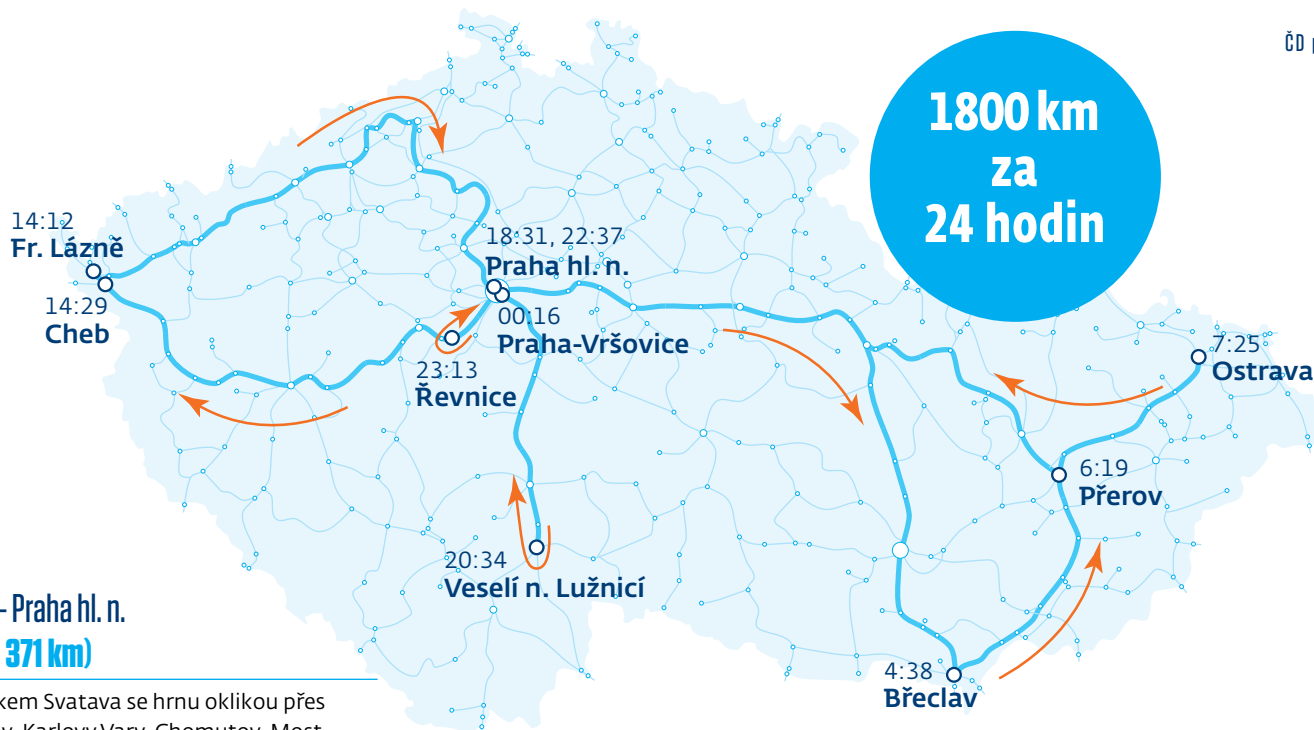
V Ostravě vychází slunce, po avizovaném větru zatím ani památky a už přijíždí nově opravené Pendolino. Mám In Kartu 100 a na tento týden jsem si předplatil první třídu. Přichází milý průvodčí se sektem. Hezké zpestření šestihodinové práce v kanceláři s krásným výhledem (úsek v údolí Tiché Orlice mám nejradši). Za Prahou začínám mít hlad, a tak si těsně před Plzní objednávám čepovanou Plzeň a kachnu, o které jsem se kdesi dočetl, že vyhrála cenu na veletrhu cestovního ruchu v Hamburku. Před Františkovými Láznemi už se začíná předpověď plnit, porvyv větru narážejí do soupravy.

Františkovy Lázně – Cheb

➔ (1 083 km)

Ve Františkách mám na přestup do Chebu skoro hodinu. Je zima, a tak se jdu projít po okolí nádraží. Jasně, mohl bych ještě popojet kousek dál do Aše, to už bych se ale nestihl dostat vlakem zpět do Chebu, odkud chci pokračovat přes celé severní Čechy do Prahy. Z Františkovek do Chebu se tentokrát svezu hezkým motorovým vlakem.

Cheb – Praha hl. n.
 ➔ (1371 km)

Rychlíkem Svatava se hrnu oklikou přes Sokolov, Karlovy Vary, Chomutov, Most, Teplice a Ústí nad Labem zpět do Prahy. Z červených retro sedadel v první třídě si tvořím postel a na chvíli usínám. Nabíráme 8 minut zpoždění, vypadá to, že mi v Praze ujede vlak, kterým chci pokračovat do jižních Čech. A tak vymýšlím náhradní plány, mobilní appka Můj vlak mi hoří v ruce. Přijíždíme v 18.33, o dvě minuty po pravidelném odjezdu mého přípoje.

Praha hl. n. – Veselí nad Lužnicí
 ➔ (1558 km)

Mám ale štěstí! Kvůli nahlášené mimořádné události ve středních Čechách čeká rychlík František Křížík na odjezdu 5 minut. Při překonání vzdálenosti až na zadní nástupiště sice skoro vyplivnu plíce, ale stíhám to. Teď už to vypadá, že můj plán ujet 1 800 kiláků vyjde.

Veselí nad Lužnicí – Praha hl. n.
 ➔ (1745 km)

Vítr neustává, na cestách prý padají stromy a mně zase trochu víčka. Jsem už přes 20 hodin na cestách. Ze zírání do počítače a do telefonu (mou cestu totiž monitoruju i na Instagram Stories) mě začínají bolet oči.

Praha hl. n. – Revnice
 ➔ (1772 km)

Jsem zpátky na „hlaváku“, chybí mi ale ještě hodina a půl do půlnoci a 55 kilometrů jízdy. Vybírám si rychle CityElefant do Řevnic. Cestou poslouchám sympatickou paní průvodčí, která se vybavuje s jedním cestujícím o divadle.

Řevnice – Praha hl. n.
 ➔ (1799 km)

Dnes čtvrtý a opravdu už poslední návrat do Prahy. Cestou zpět mě napadá, jak může někdo v práci sloužit 24 hodin? Obdivuju všechny takové pracující... Za celý den jsem stihl celou kapitolu do své knížky, teď už ale jen sedím, odpočívám, a jsem upřímně řečeno rád, že dýchám.

Praha – Praha-Vršovice
 ➔ (1802 km)

Je chvílka po půlnoci. Sčítám rychle najetou vzdálenost, opravdu mi chybí jen jeden jediný kilometr? V žádném případě, chci zlomit 1 800 km! A tak se vracím domů poslední RegioNovou do Vršovic. Domů do postele. Těch 24 hodin jsem dokonce přetáhl o pár minut. Na vršovickém nádraží se zrovna natáčí film a já mám pocit, jako bych si právě taky v jednom zahrál. Ve filmu #24hodinvevlaku. A tuhle roli jsem si vážně užil. ■

KDO JSEM?

Abyste pochopili, proč jsem se pustil do téhle bláznivé jízdy, tedy pokud se to vůbec pochopit dá, dovoluji mi se představit. Jmenuji se Lukáš Hejlík. Z toho všeho, co dělám, jsem asi nejvíce známý jako herec. Studoval jsem v Praze, vystřídal jsem angažmá v Českých Budějovicích, Opavě, Brně a Lounech. Bydlím v pražských Vršovicích, částečně na chalupě u Brna. A taky tak trochu na cestách díky projektu LiStOVáNí, se kterým ročně projedeme až 300 měst a odehrajeme 850 představení. Vedu blog „Gastromapa Lukáše Hejlíka“, kam každý den dávám tip na jedno místo v naší zemi, kam se můžete s důvěrou vydat na jídlo či kafe. Takových podniků jsem projel zatím přes 1 300 a cesty pořád přibývají. O gastronomii také píšu do šesti českých známých časopisů. Mám jedenáctiletou dceru z prvního manželství a tříletého Vojtu s milovanou manželkou Veronikou. Tolik k mé #diagnosasilenc.

PODÉL VLTAVSKÝCH BŘEHŮ od středověku až po budoucnost

Praha se vždy mohla spolehnout na svou výjimečnost. Výhodnou geografickou polohu uprostřed země, příhodné klimatické podmínky i jakousi nevysvětlitelnou přitažlivost. Stalo se z ní centrum moci, umění, inteligence, duchovna, národních hodnot. Za zdmi hradů, na širokých bulvárech či v honosných vilách se odvíjely mnohé zásadní momenty v historii naší země. Ani v roce 1918 nikdo nepochyboval, jaké město nového Československa bude nést jedinečné přízvisko „hlavní“.

CES TOPIS

TEXT: PAVEL FREJ
FOTO: AUTOR

PRAHA

Rozhodl jsem se, že vzdám hold naší stověžaté matičce trochu jinak než jen pouhou „vycházkou“ po hlavních turistických trasách nebo připomínkou zásadních událostí vztahujících se ke stému výročí vzniku naší republiky. O tom už bylo napsáno hodně. Přidržíím se její tepny a vydám se na pouť od místa, kde na jihu olizuje provinční Zbraslav až po zmohtnutěly odtok pod severními panelovými terasami Bohnic. Vltava, nejdelší česká řeka, jeden ze symbolů města. Nebýt jí, nebylo by Prahy. Nekonečné masy vody z jejího koryta vytvořily v čase údolí příhodné pro stavbu pravěkých sídlišť, rybářských osad i obchodních stezek. Vltava podnítila představivost předních architektů své doby a dotvořila neskutečné městské panorama, které k nám přijíždí obdivovat celý svět.

Za výchovou dívek v Čechách

Svou dlouhou pouť začínám časné zrána na den Všech svatých v nejjihněji položené městské části. Má to svůj důvod. Zbraslav patří mezi nejstarší osídlené oblasti Prahy a právě Zbraslav byla prvním místem, které navštívil Karel IV. při svém triumfálním návratu domů, aby mohl převzít královské povinnosti. Tenkrát ho u soutoku Mže a Vltavy očekávali natěšené měšťané i šlechtici, doufající v budoucí prosperitu království. Ještě než se se svými spoluvěřci vydal na poslední část cesty, odpoutal se od družiny a vystoupal na stráž, odkud se mu naskýtal nejlepší výhled na Zbraslavský klášter. Když

ZATÍMCO NA ZBRASLAVI BYLO TĚŽKÉ NAJÍT DUCHOVNÍ ROZMĚR MÍSTA, NA VYŠEHRAĎĚ SE VÁM HO DOSTANE POŽEHNANĚ.

spatřil hrob své matky Anežky Přemyslovny, hluboce se poklonil její památce. V jeho pocitech se mísila radost z triumfálního přijetí i trpkost, že nemohl stát po jejím boku v posledních chvílích jejího života.

Dnes stojí na stejném místě skromný vyhlídkový pavilon Karlův stánek. Kdysi z něj bylo možné spatřit Prahu, klášter i soutok řek. Od té doby se ale hodně změnilo. Ze Mže se stala Berounka, její koryto bylo posunuto severněji do Lahovic a hlavně stromy v okolí povyroستly natolik, že téměř zakryly výhled. Ke Karlovu stánku zato doléhá nepřetržitý hluk ze všech těch výpadovek, obchvatů a silničních spojek, kterými je jih Prahy doslova protkaný. Náš nejslavnější panovník by z toho možná neměl radost. Nová doba ale evidentně nevádí veverkám, které si přes stánek zkracují cestu se zásobami žaludů na zimu. Klášter je veřejnosti bohužel z větší části nepřístupný, pár dalších místních zajímavostí se proto sluší zmínit. Na Zbraslavi jako učitel „vychovával dívky v Čechách“ Michal Viewegh a lékáře Vladislava Vančuru k „rozsmárnému létu“ inspirovaly zdejší říční lázně.

Branické sloní uši

Podél modřanských lagun se po dlouhé cyklostezce vydávám směrem k vnitřní Praze. Zatímco dříve patřily břehy a řeka rybářům, vorařům a paroplavebním společností, dnes je tu ráj sportovců. Fitness stezka, freestyle park, golfové hřiště, lanové centrum. Ze známé modřanské čokoládovny

Orion zůstalo jen sídlo firmy Nestlé a zbytek průmyslových ploch přetvářejí developeři na kancelářské a bytové prostory. Právě tady se od roku 1977 vyráběl jeden z normalizačních hitů – lité bonbóny Bon pari. Na cyklostezce panuje nečekaně rušný provoz i v pracovní den. Asi to nebude tím, že si Pražáci vzali volno kvůli Dušičkám. Místo ponurého listopadového kouřma si totiž slunce hoví na obloze jako pyšná princezna, aby dala barvám listů lesk a všem ostatním jasně najevo, že svůj boj se zimou ještě neprohrálo.

V Braníku se odpoutávám od řeky a přeskakují tramvajové koleje rychlodráhy (ano, i když se to nemá...). Pohání mě totiž kromě hustého provozu na pobřežní magistrále obyčejná žízeň. Legendární branická „nádražka“ na trati Posázavského Pacifiku praská jako každý den před polednem ve švech a na čepu samozřejmě nechybí Braník. Zatímco „jinde“ ho někteří považují za druhořadé pivo, v těchto končinách se k němu chovají s úctou, přestože se od roku 2007 vyrábí v kdysi konkurenčním Staropramenu. Původní krásná budova pivovaru se tu však stále vyjímá, stejně jako znak na hvozďe sladovny, který navrhl Mikoláš Aleš. A na talíři v „nádražce“ se zase vyjímají Branické sloní uši, což v místním pojetí značí řízek XXL z vepřové pečinky.

Z lehkého náznaku moderny se vydávám zpátky do minulosti. Přestože jsem se na začátku zařekl, že nejznámějším turistickým trasám se budu vyhýbat, tyto dvě památky nelze při putování podél řeky při vši úctě vynechat. Vyšehrad a Karlův most.

Skok z magického Vyšehradu

Z daleka viditelné věže Baziliky svatého Petra a Pavla, připomínající svým zdobným stylem katedrálu sv. Víta, tvoří jednu z pražských dominant. Vypínají se majestátně na skalnatém ostrohu nad Vltavou, aby bděly nad Pražany a chránily jejich město.

Zatímco na Zbraslavi bylo těžké hledat v hluku výpadovek duchovní rozměr místa, na Vyšehradě se vám ho dostane požehnaně. Poctivého, kajícího, varovného. Jako by se tu zastavil čas a v kružících kolem vás pulzovala jakási magická síla. Když vstoupíte do baziliky, uchvátí vás atmosféra potměného prostoru, středověká ryzost, opulentní zdobnost i vůně starých časů. Pevnost na Vyšehradě sloužila v 11. a 12. století jako sídlo českých králů, druhý vrchol zažila během panování Karla IV. Vyšehrad byl díky velkoryse budovanému Novému Městu pražskému napojen na městské hradby a Praha se v té době stala jednou z nejvýznamnějších a největších světových metropolí.

Vedle Baziliky sv. Petra a Pavla bylo v 19. století zřízeno národní pohřebiště. Pochovány jsou tu takové osobnosti, jako Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Ema Destinová, Waldemar Matuška, Alfons Mucha, Karel Hynek Mácha, Karel Čapek, Vlasta Burian, Josef Gočár nebo Josef Heyrovský. V symbolickém kontrastu stojí hned pod Vyšehradem oblíbená podolská porodnice. Komplex pěti honosných budov, vystavěný na popud prof. MUDr. Rudolfa Jedličky původně jako Pražské sanatorium, je dobře viditelný z vyšehradské vyhlídky.

A právě ta je vyhledávaným místem procházek mladých párů i příslušníků starší generace, kteří se tu ruku v ruce oddávají svým milovaným. Když se trochu nakloníte přes zídku,

pochopíte, proč podle pověsti Horymírův kůň Šemík nepřežil pád do Vltavy, byť tu řeka dosahuje největší hloubky ve městě.

Nejkrásnější kamenný most

Zatímco Pražané pro svá nejvýznamnější náměstí a bulváry používají zkrácené výrazy jako „Václavák“, „Staromák“, „Národka“, „Synkáč“ nebo „Palačák“, svůj nejznámější most přes Vltavu na „Karlák“ nepřekřtili. Není zcela jasné, zda se jedná o úctu ke staříčké památce, nebo o prostou skutečnost, že toto označení už nese Karlovo náměstí. Ať tak či onak, zatímco na Václavák Pražané chodí z nutnosti za běžnými povinnostmi a na Staromák většinou jen s příbuznými na vánoční trhy, procházku po Karlově mostě si alespoň jednou za rok neodpustí snad žádný místní patriot, a to i přesto, že tudy proudí nesčetně davy turistů. Harmonická kombinace středověké architektury a barokní výzdoby mostu, společně s pompézností panoramatu Malé strany s Pražským hradem na vrcholu, totiž dokáže pokaždé nadchnout. Ruch moderního velkoměsta jako by se tu snažila přebít Vltava valící se přes dlouhý Staroměstský jez nekonečným proudem.

K největším atrakcím na mostě, kromě výhledu na Hrad a sledování rušného lodního provozu na řece, patří také snaha dotknout se podstavce sochy sv. Jana Nepomuckého. Prý pro štěstí. Není těžké najít ohmatanou bronzovou desku, spíše se k ní prodrat. Místo, ze kterého bylo tělo umučeního Jana Nepomuckého svrženo, je dodnes označeno

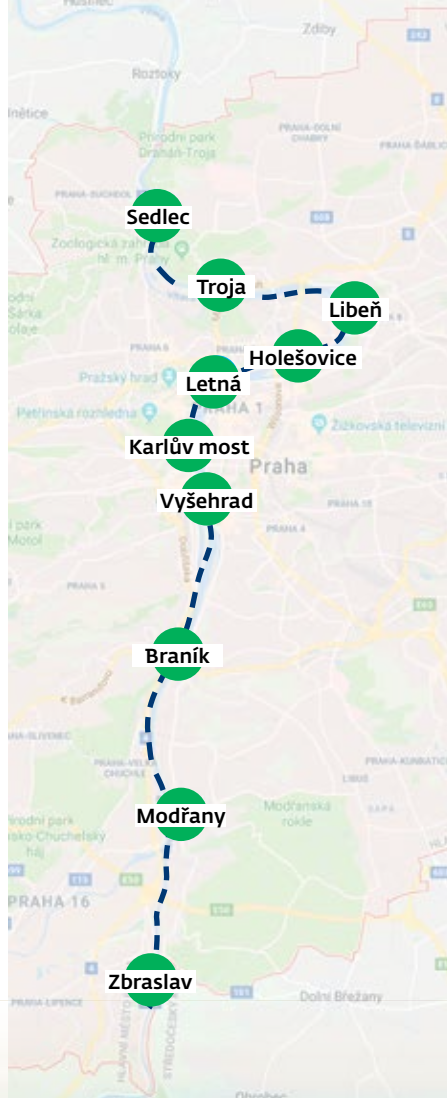

křížem. Novodobou tradicí na mostě se rovněž stala hudební a loutkoherecká vystoupení pouličních umělců. Podle zvláštních instrumentů a občas i samotného projevu by se mohlo zdát, že sem někteří protagonisté zabloudili ze zapadlých zahrádkářských kolonií, nicméně je v konkurzu pečlivě vybírá Sdružení výtvarníků Karlova mostu. Dnes však na turisty čeká na mostě ještě jedna zvláštní atrakce. Z Malostranské mostecké věže se nebezpečně naklání muž a divoce mává vlajkou Evropské unie. Turisté se zastavují a přemýšlejí o smyslu jeho počínání. Když muž se svou snahou neustává, odcházejí dál, vždyť den je tak krásný...

Kde leží Stínadla a Řásnovka?

Tuhle otázku si dodnes kladou fanoušci dobrodružných románů, na kterých vyrůstaly celé generace dětí. Ale spisovatel Jaroslav Foglar to nikdy za svého života neprozradil. Záhada Vontů ze Stínadel nebo tajemné Řásnovky zůstává stále nevyřešená. Úzké uličky s blikajícími pouličními lampami, tajné průchody mezi dvorky, neobydlené pavlačové domy, temná zákoutí. Od Karlova mostu je to po Dvořákově nábřeží jen kousek k Anežskému klášteru, vedle kterého se nachází ulička pojmenovaná jako Řásnovka. Inspiroval se Jaroslav Foglar právě tady?

Při troše fantazie by tohle místo mohlo odpovídat obrazům popisovaným v jeho knihách. Paradoxně dnes trochu kazí atmosféru místa opravené fasády hotýlků, restaurací a kanceláří. Dříve to tu bylo všechno jaksi více „oprýskané“. Ale je neobyčejně příjemné se tu jen tak chvíli populovat a objevovat nová zákoutí a liduprázdné uličky a tře-

ba i na chvíli zabloudit. Možná narazíte i na uličku Ve stínadlech, ale nenechte se oklamat. Byla pojmenovaná na počest díla Jaroslava Foglara až v roce 2006. Tajemství, kde v Praze leží skutečná Stínadla, zůstává.

Letenská „Fronta na maso“

Vždy, když se podívám z nábřeží na Letnou, jako by mi na ní něco chybělo. A nemuselo by to být zrovna obří sousoší v čele se Stalinem z roku 1955, kterému se lidově říkalo „Fronta na maso“. Monumentální rozměry díla o výšce 15,5 m, šířce 12 m a délce 22 metrů zachytily pouze tři dobové československé filmy, neboť památník byl po odsouzení Stalinova kultu osobnosti již v roce 1962 zbourán. Proč by i dnes v Letenských sadech nemohlo stát dílo velikosti Kaplického nadčasově pojaté knihovny, které by vyslalo odkaz budoucím generacím a přitom nekazilo panorama Pražského hradu? Vždyť

i Bruselský pavilon z oslavovaného EXPA 58, umístěný do východní části Letenských sadů, tento prostor vkusně obohatil.

Místo toho původní torzo Stalinova památníku zdobí jen kinetický, často porouchaný metronom a nápis Paměť národa. S oblibou na něm posedává pokuřující

**PARKY, SADY, LESY, SKÁLY, STRÁNĚ,
KOPCE, POTŮČKY, ÚDOLÍČKA,
KAM AŽ OKO DOHLÉDNE.**

mládež, nebo se prohání skateboardisti. Tohle místo není pro „starý“. Přesto není třeba Letnou zatracovat. Z Letenských sadů se totiž otevírá jeden z nejúžasnějších pohledů na Prahu. Když si na protáhlé stráni najdete to „své intimní“ místo, přesně v tu chvíli pochopíte, proč se Praze říká sto-věžatá. Spatříte řadu mostů přes Vltavu, významné ministerské budovy na protějším břehu a v dálce památník na Vítkově i panorama moderní Prahy. V Letenských sadech „národ pejskařů“ venčí své miláčky, scházejí se přátelé, aby si u zahradního kiosku dali pivo nebo svařák a párek v rohlíku. Když bu-

dete mít štěstí, můžete si poslechnout i sóla amatérských kytaristů, možná budoucích superstar?

Divočina za Libeňskými doky

Cítím v nohách už poctivou porci kilometrů, přesto musím rychle pokračovat dál. Slunce mi z boku příjemně svítí na cestu, ale zároveň dává najevo, že v listopadu se brzy smráká. Vltava se za Letnou stáčí velkým obloukem k Libni a Holešovicím. Tolik mediálně propíraný Libeňský most oproti jiným stavbám vypadá jako zchudlé zašlé torzo, na kterém rachotí tramvaje i při rychlosti

chůze. Na ještě nedávno pustém území kolem slepého ramene Vltavy v Libeňských docích a v Holešovickém přístavu si dali dostaveníčko developeři, aby oblast přetvořili v jakési luxusní obytné „mariny“. Čilý stavební ruch ale nechává chladnou rodinku nutrií, která se zabydlela pod Thomayerovými sady na soutoku Vltavy a Rokytky. Zatímco biologové bijí na poplach, Pražané je sem chodí i kvůli jejich roztomilým tvářičkám přikrmovat. Jako by labutě už vyšly z módy.

Příroda si v hlavním městě vůbec dokázala vydobýt silnou pozici. Tahle pražská „nej“ fascinují. Parky, lesy, skály, stráně, kopce, údolíčka, kam se podíváš. Na tak relativně malém území je toho mezi vši tou zástavbou tolik k vidění. Na území Prahy se nachází celkem 90 zvláště chráněných území, z toho 15 přírodních rezervací. Počet rostlinných druhů se odhaduje na 1 000, žije zde 300 druhů obratlovců a bylo popsáno na 6 000 druhů brouků. Vltava působí jako přírodní biokoridor pro šíření rostlin i živočichů a ještě ve středověku tudy běžně táhla hejna lososů. I proto je Praha považována za jedno z „nejzelenějších“ hlavních měst Evropy. Abyste se přírody dotkli naplno, stačí většinou ujít jen pár stovek metrů i na místa, kde byste to vůbec nečekali.

Nad křídla ptáků a letadel

Auta konečně zajedou do Blanky a kolem Vltavy se zase rozhostí klid. Centrum za zády, blížím se k cíli. Trojský most je hrdou ukázkou moderní architektury a na uměle vytvořeném vodním kanálu se vltavské vody zmítají v peřejích jako na šumavských bystřinách. Jen o kousek dál máte zase pocit, že jste se ocitli někde na jihu Moravy. Kopečky zvedající se nad řekou jsou porostlé vinicemi a kaplička svaté Kláry bdí nad úrodou hroznů. Nad hlavami začínají poletovat hejna ptáků a zpoza vysokého plotu se ozývají skřeky divokých zvířat, zatímco po skalách lezou horské kozy. Členitá pražská zoologická zahrada vypadá, jako kdyby tu stála odjakživa a zvířata si cestu

do ní nacházejí sama. Dále po proudu řeky těsně nad vltavským údolím burácejí velká dopravní letadla blížící se na přistání na Ružyni. Před třináctou hodinou se tu každý den

odehrává malé divadlo. Cyklisté a chodci se zastavují, aby spatřili krále nebes – Airbus A380 na pravidelném letu z Dubaje do Prahy ve fázi finálního přiblížení.

Sluneční kotouč ale rychle sestupuje k obzoru. Přívozem se nechávám převést přes řeku do Sedce, za železničním viaduktem otevírám branku poloopuštěného stavení. Prádlo visící na provazech mezi stromy a vydlaná dýně však svědčí o něčí přítomnosti. Za domem stoupám po schůdkách až na vrchol stráně nad rozeklané vltavské údolí. Moc lidí tohle osamělé místo nezná. Naskýtá se odsud krásný výhled, na jakousi milou „zadničku“ Prahy. V zapadajícím slunci je možné spatřit siluety hotelu International, Pražského hradu z opačné strany i pankráckých věžáků. Tam někde v dáli stojí Karlův stánek...

Ušel jsem dnes podél Vltavy přes 30 kilometrů a „překročil“ na dvě desítky mostů. A to všechno proto, abych tu u železného kříže, který sem kdysi někdo zabolil, mohl zapálit svíčku. Na počest všech svatých. Všech, kdo se přičinili o krásu tohoto města a blaho této země. A modlím se k nebesům, aby takových lidí bylo pořád dost a naše milá malá republika prosperovala hospodářsky i morálně. Tak jako za Karla IV., Masaryka nebo Havla... ■

VLAKEM DO PRAHY

Přímým spojem národního dopravce se lze dostat do metropole téměř ze všech krajských měst. Nejvýhodnější stanicí pro výstup, pokud míříte do centra, je Praha hl. n. (asi 10 min. chůze z nástupišť na Václavské náměstí) nebo Praha-Masarykovo nádraží, které se nachází prakticky na hranici historické Prahy. Na vybraných relacích (Praha – Olomouc – Ostravsko/Zlínsko, Praha – Plzeň, Praha – Brno, Praha – Hradec Králové, Praha – České Budějovice) je možné zakoupit výhodné jízdenky. Ale nezapomeňte, že do Prahy míří zvláště v době denních i víkendových špiček nebo svátků poměrně mnoho cestujících. Kupte si jízdenku jednoduše v e-shopu ČD na www.cd.cz a místenku budete mít zdarma.

**Vlak vám
zajistí budoucnost**
**Staňte se
vlakvedoucí/průvodčí**

**Získáte dlouhodobou perspektivu
a jistotu seriózní práce.**

Vaše práce bude dávat smysl.

Nenosíte si práci domů.

Vaše životní zkušenosti oceníme.

- 35 kalendářních dnů dovolené
- příspěvek na penzijní připojištění, stravování a rekreaci
- jízdní výhody po České republice a Evropě
i pro rodinné příslušníky
- možnost pracovat kdekoliv v ČR
- služební oděv zdarma a další výhody

Je to pro vás zajímavé? Životopisy zasílejte na karieraZAP@gr.cd.cz.

www.cd.cz/kariera

 České dráhy
Národní dopravec

ŽELEZ NICE

TEXT: VÁCLAV RUBEŠ
FOTO: AUTOR, ARCHIV ČD, ARCHIV VŮZ

DESIGN
ČESKOSLOVENSKÝCH
LOKOMOTIV

STOTUNOVÁ excentrických vizionářů

Češi prý nikdy nevyrobili ošklivou lokomotivu. Zatímco parní stoje jsou obdivovány za technickou krásu, kterou jim předurčili konstruktéři, během designérského boomu v šedesátých letech minulého století byli do procesu zrodu nových strojů poprvé zapojeni průmysloví designéři. Některé tuzemské lokomotivy se tak staly synonymem splynutí techniky a nadčasové elegance v celosvětovém měřítku.

ELEGANCE

Vnímání toho, co se nám líbí či nelíbí, je čistě subjektivní. Pokud bychom však měli brát jako měřítko hodnocení odborníků v oboru designu, faktem je, že tuzemská lokomotiva nikdy pomyslnou cenu za nejošklivější výtvar nezískala. Naopak. Některé z nich se staly nositelkami mnoha ocenění a i ve srovnání se svými zahraničními současnicemi vzbuzovaly mnohem větší emoce než například strohé Němky či uhlazené Angličanky. Jak je možné, že malá zemička uprostřed Evropy, navíc dlouhých 40 let izolovaná od zdrojů moderních trendů a inspirace, dokázala produkovat tak líbivé stroje? Pro pochopení je nutné se vydat proti běhu času do poměrně dávné minulosti, do meziválečného období, kdy jeden akademický malíř dokázal, že estetika a funkčnost mohou jít i u tak složitého stroje, jakým je lokomotiva, ruku v ruce.

Vilémovy barevné inspirace

Oním novátorem byl Vilém Kreibich, malíř, který se u svých obrazů specializoval kromě industriálních motivů právě na železnici. Ostatně neměl k ní daleko – jeho otec pracoval jako strojvedoucí. Jeho talent neunikl pozornosti zaměstnanců konstrukčního oddělení ministerstva železnic a tehdy pětáctýřicetiletý umělec byl počátkem 30. let přizván ke spolupráci na vzniku nové rychlíkové lokomotivy řady 486.0. Kreibich přišel s neotřelým barevným řešením zeleného kotle se žlutými doplňky a červeného pojezdu, které bylo skutečně realizováno. Historicky poprvé se československá parní lokomotiva oděla od jiné barvy než do fádni černé. Zatím však šlo pouze o barevné řešení a vzhled lokomotivy stále určovali především muži za rýsovacími prkny.

Lokomotiva řady 486.0 v původním barevném provedení na malbě od designéra Viléma Kreibicha

Tak to bylo i v případě známého Mikáda 387.0 – předválečné rychlíkové ikony, ale už po druhé světové válce se role obrátily, když se z Kreibicha-akademického malíře stává Kreibich-designér. V jeho skicích se zrodil návrh další rychlíkové legendy – Albatrosa řady 498.0. Tentokrát již nešlo jen o barevné řešení (nově inspirované národní trikolorou), ale poprvé určil designér i vzhled stroje. Výsledkem byla vůbec nejkrásnější parní lokomotiva vyrobená v Československu, a podle mnohých železničních fandů dokonce na celém světě.

Úspěch Kreibicha inspiroval a ten připravil celou sérii studií a návrhů další generace parních lokomotiv. Čas parní trakce se ale naplnil a ke slovu se postupně dostávaly nové motorové a elektrické stroje. K těm však neměl stárnoucí Kreibich žádný vztah. Legitimní otec domácího lokomotivního designu umírá symbolicky s posledními vyráběnými parními stroji v roce 1955.

Revoluce jménem EXPO 58

Přeorientování nejvýznamnějších tuzemských výrobců lokomotiv (Škoda Plzeň a ČKD Praha) na elektrické, respektive motorové lokomotivy přineslo kromě všeobecně známých pozitiv oproti par-

ní trakci také nové možnosti při vývoji jejich zevnějšku. Přesto první poválečná elektrická (E 499.0) ani motorová (TU 47.0) lokomotiva svým vzhledem žádná designérská tabu nezbořily. Dilem také proto, že ohýbaný plech, ze kterého byly skříně železničních vozidel běžně vyráběny, nebyl pro tvorbu vytříbených tvarů ideální.

Řešením byl sklolaminát, tehdy doslova jeden ze symbolů moderní doby, stále oblíbenější pro karoserie automobilů i jiných dopravních prostředků. Nové možnosti se otevřely také s fenomenálním úspěchem československé expozice na Světové výstavě EXPO 58 v Bruselu. Průmysloví designéři dostali v kontextu nesmlouvavého režimu nezvykle volné ruce při tvorbě exponátů, přičemž některé z nich vyvolaly ohlasy samotnými tvůrci nečekané. Patřil mezi ně i autokar Škoda 706 RTO, upravený pro expozici v Bruselu výtvarníkem a designérem Otakarem Diblíkem.

Jeho výtvar zaujal také škodovácké vývojáře, kteří ho požádali o vytvoření návrhu vzhledu připravované střídavé lokomotivy, jež měla nést označení S 699.0. Modelová studie čela stroje, plná bohatých, dynamických a ladných tvarů, vedení lokomotivy zaujala, a tak bylo rozhodnuto. Škodovka (tehdy ZVIL – Závody Vladimíra Iljiče Lenina) bude vyrábět první lokomotivu s využitím skelného laminátu na světě.

Laminátový sirotek

Inovátorský Diblík navrhl nejen působivý zevnějšek stroje, ale soustředil se také na řešení stanoviště strojvedoucího včetně neotřelého řešení „čtvrtvolantu“ kontroléru. Ačkoliv se nakonec podařilo z technologických a bezpečnostních důvodů aplikovat jeho návrhy jen částečně a původní projekt šestnápravové rychlíkové lokomotivy se změnil na čtyřnápravovou univerzální, Laminátka (jak se lokomotivě začalo záhy přezdívat) působila jako stroj z jiné dimenze. Sklidila obrovský úspěch mezi odborníky i laiky a stala se jedním ze symbolů československého designu šedesátých let. Sám Diblík

se však od ní distancoval. Změny ve své studii vnímal jako deformaci původního záměru – elegantního a zároveň dynamického kolejového vozidla. Snad proto jeho další tvorba již s designem železničních vozidel nijak nesouvisela, ani po emigraci do Itálie v roce 1968, a Laminátka se tak stala sirot-

ŘÍDICÍ PULT ESTETIKA VERSUS ERGONOMIE

Vývojová linie designu se dotkla nejen exteriéru lokomotiv, ale také uspořádání stanoviště strojvedoucího a ovládacích prvků. Počínaje slavnou Laminátkou se na řídicích pultech střídavých elektrických lokomotiv začal objevovat prvek v podobě „čtvrto-lantu“ podle návrhu Otakara Diblíka. Také „lomený“ tvar pultu natočený ke strojvedoucímu (že by se BMW inspirovalo u nás?), navržený pro lepší dostupnost ovládacích prvků, byl zásadní změnou oproti předchozím typům.

Dalším stupněm byly unifikované ovládací pulty, kterými byly sériově vybavovány lokomotivy počínaje řadou ES 499.0 až do začátku 90. let (posledním vozidlem s unifikovaným ovládním byla řada 184 pro dopravce DNT). Hlavním cílem sjednocení ovládacích prvků napříč řadami bylo zjednodušení přechodu strojvedoucích z jednoho typu lokomotivy na druhý.

kem v jinak širokém a úspěšném Diblíkově portfoliu průmyslových produktů.

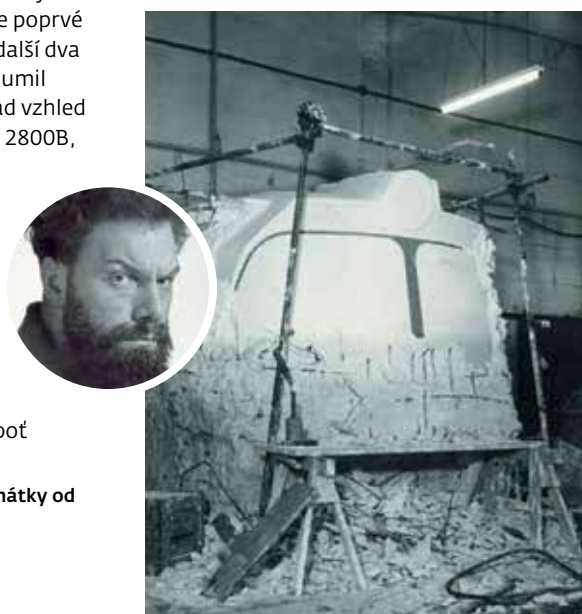
Laminátka ovšem nebyla jediným dítětem odvážných 60. let. Podobně jako v Plzni si také v pražském ČKD uvědomili, že vzhled lokomotivy je téměř stejně důležitý jako její výkony. Po technicky neúspěšných, ale tvarově nadčasových strojích s hydraulickým přenosem výkonu řad T 449.0, T 475.0 a T 478.0 přichází v roce 1964 na svět lokomotiva, která je na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně o dva roky později oceněna Zlatou medailí za design. Řeč je o Bardotce T 478.1, která si díky svým bujným tvarům v čelních partiích vysloužila přezdívku po sex symbolu šedesátých let – Brigitte Bardot.

Neméně úspěšnou se stala hned následující konstrukce z ČKD – legendární Breljovec. Jeho nezaměnitelný výraz, který se poprvé představil v roce 1968, mu vtiskli další dva přední průmysloví designéři – Bohumil Míra (mezi jeho díla patřil například vzhled „kabelkového“ tranzistoráku Tesla 2800B, vytvořeného také pro EXPO 58) a Milan Míšek v úzké spolupráci s hlavním konstruktérem Jiřím Mizerovským. Breljovec posunul estetiku lokomotiv opět na jinou úroveň a jeho čela byla vyrobena (podobně jako u Diblíkova návrhu) s použitím sklolaminátu. To však byla labutí píseň tohoto materiálu, neboť

do vývoje lokomotivního designu měly již brzy promluvit dva zásadní faktory – cena a aerodynamika.

V zajetí odporu vzduchu

Počátkem sedmdesátých let věnovala plzeňská Škoda značnou pozornost vývoji lokomotiv II. generace. Na základě požadavku Federálního ministerstva dopravy ČSSR mělo jít o stroje s rychlostí až 200 km/h. Tak vysoká rychlost vyžadovala řešení čela stroje nejen z estetického hlediska (spolupráce s Institutem průmyslového designu v Praze), ale také z hlediska aerodynamiky. Hned na počátku bylo zavrhnuto řešení pomocí sklolaminátu z důvodu výrobní i finanční náročnosti. Navíc provozní zkušenosti s tímto materiálem se ukázaly být ne zcela

Tvorba sádrového modelu čela Laminátky od výtvarníka Otakara Diblíka

Vývoj vzhledu lokomotivy 109E

uspokojivé. Na druhou stranu však dokonalý aerodynamický tvar vyžaduje značné zaoblení lokomotivní skříňe, což bylo tehdy z technologického hlediska nesplnitelným požadavkem.

Škodovka našla kompromis v podobě lomených čel s velkým pozitivním sklonem v partiích čelních oken. Několik modelových variant bylo podrobena zkouškám aerodynamiky ve větrném tunelu Výzkumného a zkušebního leteckého ústavu v Letňanech a výsledkem byla nová lokomotivní skříň, použitá v roce 1974 u dvousystémových lokomotiv řady ES 499.0 (dnes 350), později u stejnosměrných E 499.2 (dnes 150.2 a 151). Vznikly na dlouhou dobu nejvýkonnější lokomotivy, což bylo patrné i z jejich zevnějšku, který dodnes vzbuzuje respekt. Tyto stroje však svou maximální rychlostí, výkonem i hmotností poněkud předběhly stav a možnosti tehdejší infrastruktury. Tak rychlé lokomotivy tehdy nemohly být plně využity, a ČSD proto objednal vývoj dvousystémových lokomotiv univerzálnější koncepce. A právě tvarové řešení, se kterým přišla Škodovka u těchto lokomotiv, dnes nosných řad 162/3 a 362/3, vyvolalo u estétů doslova šok. Na první pohled totiž absolutně nerespektovalo základní aerodynamické zákony.

Motocyklová přilba jako mustr

Esa a Peršingy, jak se novým lokomotivám začalo záhy přezdívat, přišly s novinkou v podobě čel z rovinných ploch, lemovaných po obvodě tuhým rámem z uzavřených profilů. Konstrukteři se při vývoji designu nechali inspirovat vynálezem z oboru motocyklismu, tzv. Nefukem. V podstatě šlo o obličejovou masku s výrazným lemováním, které způsobovalo obtékání vzduchu kolem jezdcova obličejové bez použití přilby. Na základě teorie, že čelní plocha vozidla tlačí před sebou vzduchový sloupec, který si sám vytváří aerodynamický tvar, vznikla koncepce založená na čelní ploše lokomotivy s přesahující obrubou. Plochu uvnitř tohoto rámu

tvoří plech o tloušťce 4 mm, vyztužený zevnitř kabiny příhradovou konstrukcí. Toto opatření zvýšilo tuhost kabiny strojvedoucího a zlepšilo její pasivní bezpečnost.

O tom, nakolik se zlepšilo obtékání vzduchu nové lokomotivy, dostupné prameny mlčí, faktem ale je, že vyhozený nedopalek z lokomotivy v rychlosti 120 km/h nestrhne proud vzduchu vzad, ale proti směru jízdy. Tento fakt tedy teorii „Nefuku“ potvrzuje. Škoda Plzeň však tuto variantu řešení opouští a prototyp první lokomotivy III. generace s továrním označením 85E, vyvíjený ve druhé polovině 80. let, přináší návrat ke konvenčnějšímu řešení s výrazným sklonem čelních partií. Vlivem ekonomicko-politických změn v roce 1989 však zůstalo jen u jediného prototypu.

Porsche na kolejích

Velká očekávání přinesl projekt lokomotivy Škoda 109E (řada 380 ČD). Studiové návrhy vzhledu tohoto stroje prošly radikální genezí. První vznikl již v roce 1996 rukou akademického sochaře Františka Pelikána, ale s finálním vzhledem stroje neměl společného zhora nic. Také druhý návrh stejného autora z roku 2004 má se skutečnou lokomotivou pramálo společného, a to i přesto, že šlo v obou případech o více než důstojné pokračovatele výjimečného českého designu.

Výrobce se obrátil na studio Porsche design, které připravilo návrh finální podoby

lokomotivy. Také dynamický design německého návrháře Alexandra Porsche (designér automobilové legendy Porsche 911) však musel být radikálně změněn kvůli novým evropským směrnici TSI v oblasti pasivní bezpečnosti. Výsledek je tak podle odborníků rozpačitý, a ze všeho nejvíc linie stroje připomíná vanu obrácenou dnem vzhůru. Na druhou stranu právě tento tvar společně s obrysem „kachní hlavy“ patří k pevnostně a aerodynamicky nejvýhodnějším volbám.

Konec vlasteneckých protekcí?

Přestože to může vypadat, že na krásné lokomotivy se budeme muset chodit dívat už jen do muzea, tak dramatická situace rozhodně nebude. Jen budeme možná muset slevit z našich vlasteneckých protekcí, neboť tuzemské stroje nejspíš v budoucnu nebudou ve srovnání se zahraničím tak výjimečné. Důvod je čistě pragmatický: ekonomika. Se zvyšujícími se rychlostmi roste i energetická náročnost a tu je možné snížit právě aerodynamickou konstrukcí. Například u lokomotiv řady 371, původně konstruovaných pro rychlost 120 km/h, vzrostly po modernizaci na 160 km/h při této rychlosti aerodynamické ztráty o více než 200 procent! To co si mohli designéři dovolit před desítkami let, už dnes zkrátka ekonomicky neobstojí. Určitě ale na oltář ekonomiky a bezpečnosti nepoloží i estetiku. Češi přece nikdy nevyrobili ošklivou lokomotivu... ■

AŽD Praha

železniční doprava

silniční doprava

telekomunikace

Tradiční český dodavatel moderních řídicích a zabezpečovacích systémů pro dopravu

Bezpečně k cíli

www.azd.cz

KINO

BUMBLEBEE

Tohle je vánoční dárek především pro početnou skupinu fanoušků série Transformers, a to nejen v tom, že je dalším do počtu, ale že svým dějovým návratem před celou sérii navazuje na humor a poetiku prvního příběhu, a na bezhlavé řinčení posledních dílů dá zase na chvíli zapomenout. Jeho hrdinkou je obyčejná osmnáctiletá Charlie, která právě k narozeninám dostala své první auto. Její žlutý brook je na pohled pořádná kraksna, ovšem pod nevábnou slupkou se skrývá autobot Bumblebee. Má nahnáno jak z lidí, zejména nesmířitelného vládního agenta Burnse, tak z nepřátelsky naladěných Deceptikonů z jeho rodné planety. Ovšem díky Charlie už na boj o přežití není sám.

USA, 110 MIN. / REŽIE – TRAVIS KNIGHT / HRAJÍ – HAILEE STEINFELD, PAMELA ADLON, JOHN CENA, GRACIE DZIENNY, JASON DRUCKER, KENNETH CHOI, JUSTIN THEROUX, ANGELA BASSETT

V KINECH
OD
20. PROSINCE

FILM NA DOMA

MISSION: IMPOSSIBLE – FALLOUT

Pokud hledáte kvalitní akční podívanou, potom vám ji Tom Cruise v roli agenta Ethana Hunta zajistí vrchovatě – šestá Mission: Impossible totiž nemá v akčním segmentu konkurenci. Huntovi tentokrát nechává „vyžrat“ největší omyl jeho kariéry – vinou jeho selhání se vybrané světové metropole ocitnou ve smrtelném ohrožení. Hunt je stále přesvědčen, že se svým týmem a pomocníky dokáže tragickou chybu napravit, nicméně ani lidmi, s nimiž spolupracuje, si nemůže být jistý. Navíc se obrovskou rychlostí řítí do finále, v němž buď uspěje, nebo se navždy změní mapa tohoto světa.

USA, 147 MIN. / REŽIE – CHRISTOPHER MCQUARRIE
HRAJÍ – TOM CRUISE, HENRY CAVILL, REBECCA FERGUSON, SIMON PEGG, VING RHAMES, VANESSA KIRBY, ALEC BALDWIN, SEAN HARRIS, ANGELA BASSETT

VÝSTAVA

JIŘÍ KUHNERT – SKETCH THE DREAM

Když byl v roce 1977 na Ženevském autosalonu představen vůz Porsche 928, jen málokdo si v tehdejší Československu spojil jeho podobu se jménem brněnského konstruktéra Jiřího Kuhnerta.

Narodil se v roce 1941, absolvoval strojní průmyslovku a po ní zakotvil v konstrukční kanceláři brněnské Zbrojovky, kde se podílel především na konstrukci Zetoru. Po okupaci v roce 1968 se rozhodl emigrovat. S přičiněním šťastných okolností se dostal do týmu šéfdesignéra Anatolije Lapina v Porsche, a měl tak možnost uplatnit svůj umělecký talent a podepsat se na finálním tvarování legendárního modelu. Šikovného designéra brněnská galerie představuje prostřednictvím designérských skic, které zůstávají v pozůstalosti jeho rodiny.

UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUZEUM, MORAVSKÁ GALERIE, BRNO

KUL TURNÍ TIPY A RECENZE

JANA KÁBRTA

DIVADLO

JÍZDNÍ HLÍDKA

Nezanedbatelný podíl na vzniku Československé republiky mají legionáři. Ačkoliv je jejich přínos a historický význam nepopíratelný, byl v minulosti zlehčován, nebo dokonce utajován. Zatímco za první republiky se těšili nemalé úctě, za protektorátu byli pronásledováni nacisty a po roce 1948 byli podezříváni z protistátní činnosti. O jednom z legionářských oddílů, který se ocitl v obklíčení ruskými vojáky, napsal spisovatel František Langer působivou hru, která byla v roce 1936 dokonce zfilmovaná, hlavní roli si zahrál legendární herec Zdeněk Štěpánek. Československé divadlo se rozhodlo hru uvést v rámci stého výročí vzniku našeho státu. TĚŠÍNSKÉ DIVADLO, ČESKÝ TĚŠÍN / REŽIE – JIŘÍ FRÉHAR / HRAJÍ – ZDENĚK HRABAL, VÍTĚZSLAV KRYŠKE, TOMÁŠ HÁBA, JIŘÍ KRUPICA, MIROSLAV LIŠKA A DALŠÍ

OTEVŘENO
DO 13. LEDNA
2019

RECENZE

Brzobohatý si na Holmesovi vylámal zuby

Spojení Ondřeje Gregora Brzobohatého a Vojtěcha Dyka je v českém muzikálu nezvyklé a (alespoň na papíře) působí svěže. Spojila je inscenace *Legenda jménem Holmes* v pražském Hudebním divadle Karlín. Provází ji však zklamání i nepochopitelná nesoudnost po podprůměrné premiéře.

Ne že by muzikál neměl světlá místa. Má. Výpravu s vizuálně působivou scénou a kostýmy i několik humorových gagů či skvělých inscenačních nápadů, například nápaditě řešenou cestu vlakem.

30%

Nic nefunguje

Jenže nic z působivých pozláték nemůže převážit smutný fakt, že se opírají o rozpadající se pilíře, na nichž jsou velká představení obvykle pevně ukotvena – hudba, texty a libreto (tedy děj) nestojí za nic.

Ondřej Gregor Brzobohatý neslaví úspěch, v prvních ohlasech deklarovaný po-

chlebovači, ve skutečnosti si na Holmesovi pořádně vylámal zuby.

Jistě, jde o jeho debut, a ten by zasloužil jistou míru hájení. Ne však v případě, že se současně stává vlajkovou lodí vyhlášené scény, jde do konkurence s nejvyšším patrem domácího muzikálu.

Děj je po většinu času nudnou splácáním momentů Holmesova příběhu s životními epizodami jeho autora Arthura Conana Doyle, kterého úspěch Holmesa začne pronásledovat a chce s ním skoncovat, do toho řeší milostné eskapády.

Jedno velké Televariété

Hudba a písně, které plichtění na scéně provázejí, dávají nejčastěji vzpomenout na instrumentální předěly dříve oblíbeného Televariété, mezi nimiž to tu a tam bouchne do uší výraznou hudební inspirací Adele nebo hitem z bondovky. Žádná z melodií nebo písní však nevybočí z šedi průměru, žádná není zapamatovatelná za hranici představení.

A dosadíme-li si do hlavní role sice jinak charismatického, nicméně zde díky hudebním čísům poněkud monotónního Vojtěcha Dyka, nezmůže se Holmes na konkurenci v domácím, a už vůbec ne ve světovém prostředí.

Na druhou stranu, nějak se začít musí a napsat muzikál není jen tak. Legitimní je, že to Brzobohatý zkusil, selhalo umělecké vedení divadla, které kus v současné podobě nemělo pustit na jeviště, a pokud o něj mermomocí stálo, mělo na něm s autorem ještě usilovně pracovat. Nestalo se, a tak vzniklo představení, které v muzikálové historii žádnou stopu nezanechá. ■

KNIHA

ALICINA SÍŤ KATE QUINN

Touha zapojit se do válečného úsilí dovedla Eve Gardinerovou k tomu, že se stala špiónkou.

Rok po vypuknutí první světové války byla vyslána do Němci okupované Francie, kde byla vycvičena samotnou „královnou špehů“ s krycím jménem Alice a poté zaujala nebezpečnou úlohu v rozsáhlé síti tajných agentek, které získávaly choulostivé informace v srdci nepřátelského velení. O mnoho let později, v roce 1947, pátrá v Evropě americká studentka Charlie po své sestřenci Rose, která za války zmizela kdesi ve Francii. A její jediná stopa vede k zahořklé ženě žijící v rozpadajícím se londýnském domě, a tou není nikdo jiný než Eve Gardinerová... **MOBA, 359 Kč**

DESKA

OPPIDUM LENKA FILIPOVÁ

Výletem do časů keltských válečníků a mystických druidů je nová deska Lenky Filipové, s níž přichází po dlouhých patnácti letech. Ke Keltům odkazuje i název desky, tedy označení pro jejich osídlení, v nichž žili a ze kterých vyráželi za výbojnými výpravami. Filipová na desce vychází z keltského, bretonského i skotského folkloru, tedy staletými prověřených melodií, které si s jejím charakteristickým, nezaměnitelným hlasem rozumějí. Zpěvačka zpívá ve čtyřech jazycích, česky zní jediná skladba Na cestě od Paula Simona, k níž napsal text písničkář David Stypka.

TV TIP

KOUZELNÍK ŽITO

Nová pohádka na Štědrý večer se v programu

České televize stala tradicí, letos ji natočil režisér Zdeněk Zelenka a jmenuje se Kouzelník Žito. Jiřina Bohdalo-vá si v ní zahrála kořenářku Apolenu, která najde v žitě odložené novorozeně, vezme ho k sobě a podle nalezitě ho i pojmenuje. Když dospěje, začne pracovat v královských stájích a zakouká se do princezny Adélky. Jenže i on se stane objektem zájmu – čertice Filištíny, která chce jeho srdce stůj co stůj. Nabízí mu snadnou cestu k bohatství a moci, zatímco Adélce se začíná dvořit králův správce Neklan... Dále hraje Petr Kostka, Anna Kadeřáková nebo Tatiana Vilhelmová.

ČT1, PONDĚLÍ 24. PROSINCE, 19:00

HVĚZDY SÍTÍ

Hitem je zakázaný orangutan

Na první pohled na téhle reklamě nic závadného není – v pokojíčku malé holčičky se z ničeho nic objeví malý orangutan. Když se ho dívka zeptá, kde se tam vzal, nabídně jí pohled na hořící vykáčený prales a vypráví jí, že kvůli palmovému oleji zabili i jeho maminku. Holčička pak apeluje na to, aby lidé jejího kamaráda zachránili. Reklamu na řetězec Iceland, na níž spolupracovala i organizace Greenpeace, ovšem v Británii zakázali, prý je příliš politická. Na sociálních sítích se však stala hitem, dojala už desítky milionů lidí.

Ronaldo sesadil Selenu

Novým králem Instagramu se stal třiatřicetiletý fotbalista Ronaldo, v polovině listopadu ho sledovalo přes 146 milionu lidí. Jako zatím jedinému se mu tak podařilo prolomit dlouhodobou vládu šestadvacetileté zpěvačky Seleny Gomez, která ve stejný čas zaznamenala 144 a půl milionu takzvaných followerů. Taková čísla znamenají i velké příjmy – za jedinou propagační fotku, kterou na svůj Instagram Ronaldo umístí, si účtuje v přepočtu 16 a půl milionu korun.

Přijela pouť a má to vtíp i skvělé herce

Ze stále se rozšiřující konkurence v oblasti původní tvorby na internetu se mohou radovat jeho uživatelé i televizní diváci. Seriály, které vznikají přímo pro web, už často televizní konkurenci převyšují. Novinka na Stream.cz s názvem *Přijela pouť* je jedním z nich.

Uscenáristy Petra Kolečka je to buď, a nebo. Umí napsat bezkonkurenčně vtípnou podívanou, ale dokáže nabídnout i nudu a trapnost. Příkladem prvního budiž seriály *Okresní přebor*, *Čtvrtá hvězda*, *Trpaslík* nebo internetový *Vyšehrad* a *Lajna*, naopak sitcom *Marta* a *Věra* nebo seriály *Obchodák* či *Vinaři* příliš nenadchly.

Skvělý scénář i herci

Přijela pouť, kterou teď uvádí Stream.cz (nový díl se na stránkách objevuje každou neděli o půl deváté večer), naštěstí patří do první kategorie. Je vtípný, šikovně balancuje na tenké hraně tragikomiky, a ačkoliv se vesměs odehrává na plácku mezi maringotkami, neztrácí tempo, a má nejen skvělé herecké obsazení, ale také herecké výkony, což často nebývá totéž.

Na pozadí prvního roku po sametové revoluci sleduje denní chleba světské rodiny Dresslerových, která se vypořádává s novými pořádky a bojuje o přežití v branži i v rodě.

Kolečko nenásilně a trefně těží z jemné karikatury lidí od kolotočů, kteří řeší nečekanou konkurenci, nákup lepších atrakcí, cenu langosů, porážku psa pro hamburgery, sex, vzťahy a spoustu dalšího. Bez trapností, nudy a nutnosti prvoplánových vtípků ve stylu Babovřesk.

Lepší dramaturgie než v TV

Je jasné, že vzhledem ke vzrůstající produkci i na videoportálech objeví, respektive objevují slabší série. Jenže zatím to vypadá, že šéfové a dramaturgové videoportálů pracují o něco spolehlivěji než ti televizní. A pokud budou chrlit série, jako je *Přijela pouť*, bude jim spokojených diváků přibývat.

TO NEJ Z INSTAGRAMU

Jakmile zpěvačka **Monika Absolonová** přivedla na svět svého druhého syna **Matouše**, neváhala se s ním pochlubit svým fanouškům.

Jednu ze smutných fotek po kalifornských požárech zveřejnil i herec **Gerard Butler**. I když on patřil mezi ty šťastnější – přišel jen o část svých nemovitostí.

Půvabnou fotku z dětství zveřejnila na svém profilu zpěvačka **Adele**. Na plakátku v pokojíku nechybí legendární *Spice Girls*.

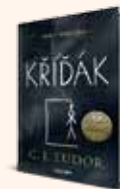

SOUTĚŽ O KNIHU KŘÍDÁK

Přečtěte si mysteriózní thriller *Křídák*, který vychází z čtyřiceti zemích a aspiruje na knižní událost letošního roku. Odpovězte na soutěžní otázku a vyhrajte jeden ze tří výtisků.

Která česká herečka ztvárnila roli kořenářky v nové české pohádce od Petra Zelenky, kterou ČT odvysílá na Štědrý den?

A **Libuše Šafránková**
B **Tatiana Vilhelmová**
C **Jiřina Bohdalová**

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 12. prosince 2018.

Miroslav
DONUTIL

Robert
MIKLUŠ

Jitka
ČVANČAROVÁ

Jiří
BARTOŠKA

NEJTĚŽŠÍ PŘÍPAD TENTOKRÁT
NA FILMOVÉM PLÁTNĚ

Doktor | Martin

Z Á H A D A V B E S K Y D E C H

HRÁJÍ MIROSLAV DONUTIL ROBERT MIKLUŠ JITKA ČVANČAROVÁ ELIZAVETA MAXIMOVÁ MAREK BEIŠBERG JIŘÍ BARTOŠKA MAREK TAČLÍK GABRIELA MARCINKOVÁ JANA ŠTĚPÁNKOVÁ NORBERT LICHÝ
KAMERA MILOSLAV HOLMAN STŘIH MAREK OPATRŇVÝ ZVUK TOMÁŠ ZUBEK JIŘÍ GRÁF ARCHITEKT JAN VLČEK VÝTVARNÍK KOSTÝMŮ IVAN ŠTERLA UMĚLECKÁ MASKÉRKA MICHAELA KICKOVÁ HUDBA ANDY ČERMÁK
VÝKONNÝ PRODUCENT VLAĐKA POLÁČKOVÁ KOPRODUCENT ZUZANA MISTRÍKOVÁ SCÉNÁŘ TOMÁŠ KONČINSKÝ PRODUCENT VRATISLAV ŠLAYER REŽIE PETR ZAHRAĐKA

V KINECH OD
6. PROSINCE 2018

producent **Bionaut** koproducenti **Česká televize** **Raketa** **rtv:** výzvu filmu finanční podpora **Nový kinematograf** mediální partneři **impuls Rádió** **Novinky.cz** **PRÁVO** **magazín** distributor **BONTONFILM**

designed by JAN POUKAR /POUKARdesign/ photography by DAVID RAUB 2018

ZE ŽIVOTA S FÍROU

Na svátky
jsme krátkýFEJE
TONTEXT: LENKA JEČMENOVA
ILUSTRACE: ANGELART

Těšíte se na Vánoce? Já taky. Víte už, jak je strávíte? Já ne. V polovině prosince se totiž už tradičně mění grafikon, a tudíž se nikdy předem neví, jakou bude mít manžel směnu. Možná patříte k většině populace, která se nemusí zcela orientovat ve složitých nádražních pojmech, a také si kladete otázku, co že to ten grafikon vlastně znamená? Přeložím vám toto slovo do řeči běžných cestujících, jde o jízdní řád.

S Čendou jsme se předběžně domluvili na štědrovečerní večeři u rodičů. Nebudu přece kropit náš vánoční stromeček slzami osamění, když manželovi vyjde směna. A jestli k rodičům pojedou sama nebo s Čendou, se uvidí nejdříve dva týdny před Vánoci. Ono u našich to taky není zrovna výhra, protože taťka dělá u drah mechanika a na Vánoce je klasicky v práci. Vrací se ale pravidelně k večeru, a tak stačí čas sváteční jen posunout na vyhovující hodinu. Když taťkovi náhodou vyjde volno, rád a ochotně na Štědrý den zaskočí za kolegy s malými dětmi – v práci není takový frmol a sváteční peníze přijdou vhod. Ale pečeni kapra se nevyhne, umí ho ze všech nejlépe. Toliko k úvodu ohledně Vánoc s nádražáky.

Jako každý rok si lámu hlavu nad dárkem, který by manželka nadchnul. Začíná to být trochu překérka. Máme už doma kalendář s mašinkami, díář pro strojevedoucí, trička s vlakovou tematikou a knihu pohádek pana přednosty. Chybí už snad jedině ten vlak... A na ten se naše konto necítí. I když dárek by to byl super. Posledně, když jsme jeli autem k našim na návštěvu, potkali jsme na několika přejezdech ten samý vlak, protože silnice vede z většiny podél kolejí a sem tam je křížuje. Když se z něj Čenda radoval snad počtvrté (a v úsecích mezi přejezdy zpomaloval či zrychloval tak, abychom na vlak s jistotou zase narazili), vypěnila jsem: „Mě už to nezajímá. Prostě jede vlak!“ Čenda se na chvíli odmlčel, a pak napučeně řekl: „Jak tohle vůbec můžeš říct...!“ Je to víc k smíchu, nebo k pláči? Neumím se pořádkem rozhodnout...

Minulý rok jsme měli štěstí, Čendovi vyšlo volno na Štědrý večer i na silvestra – tedy na silvestrovskou noc. Kamarádka nás pozvala k sobě domů s pár dalšími přáteli. Když Čenda posledního prosince odpoledne přišel z noční, chtěl si ještě lehnout a před přelomem roku si trochu

odpočinout. Byli jsme domluvení, že pojedou k přátelům sama a on přijede později. Abych to zkrátila, jak si asi myslíte, že to dopadlo? Zaspal celého silvestra! Volat mu jako zběsilá nepomohlo. Ani trik s pracovním telefonem nevyšel. Čenda byl tak unavený, že s ním nehnuo nic. A tak jsem koukala na ohňostroj sama. Tedy s přáteli, ale bez manžela. Za ta léta už ale vím, že nemá žádný smysl být našťvaná. Bylo mi jasné, že je prostě jen unavený a tvrdě spí. Když jsem se vrátila domů a oznámila mu, že všechno zaspal, byl celý opuchlý a smutný. Nevěřičně vzal do ruky telefony, postupně osobní a pracovní, a když viděl, kolik má ode mě zmeškaných hovorů, začal se omlouvat. Co se dá dělat?

Letos jsme se proto rozhodli si to pojistit jinak, volno v obou termínech je nepravděpodobně,

manžel tedy slíbil, že v případě potřeby odpracuje za kohokoli Vánoce, když výměnou dostane volných pár dní okolo silvestra. A vyrazíme na chatu! 24. prosince tedy možná zažiju trochu samoty, i když „prázdnou“ u nás rozhodně nebude, nedávno jsme si totiž pořídili německou dogu. „Tu sis pořídil, aby ti nikdo nechodil za manželkou, když jsi v práci, co?“ ptali se hned Čendy kolegové, kteří o osamělosti svých drahých poloviček ví své...

Právě teď, když píšu tento fejeton, je manžel kupodivu doma, ale spí. V pět odpoledne. A víte, jaká byla jeho poslední slova, než po pěti minutách sledování dokumentu o zvířatech usnul na gauči? „Sova. Dnes jsem srazil sovu. Seděla na kolejích a zírala na mě.“ Není nad kvalitní pokec... ■

**JE ČAS VĚNOVAT SE
VAŠIM DĚTEM**

**O JEJICH IMUNITU
SE POSTARÁME MY!**

Preventan[®]
MEDVĚDÍ SÍLA PRO CELOU RODINU!

SOUTĚŽ

Pošlete nám vylouštěnou tajenku a můžete vyhrát originální hračku od firmy Rappa – sadu s vláčkem České dráhy.

Správnou odpověď zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 12. prosince 2018.

Antonio G. Iturbe (*1967) – španělský novinář a spisovatel:
Kdykoli začneš číst knihu, cítíš se, ... (dokončení v tajence).

Tajenka z minulého čísla:
Člověk, který cestuje s touhou dozvědět se, cestuje přes všechny dálky, hlavně k sobě samému.

KŘÍŽOVKA

POMŮCKA: AKAN, ZULU	ZÁHADA (KNIŽNĚ)	PAPOUŠEK	KORYŠ	?	NÁKLADNÍ AUTOMOBIL BÝVALÉ NDR	POLO-DRAHOKAM	PRES	SKUPINA LIDÍ STEJNÉ NÁRODNOSTI	?	LISTNATÝ STROM	OBNITKOVÁNÍ (SLANG.)	UMĚLECKÁ DVOJICE	?	LOPAR	KYSELOST (ODB.)	SLONÍ ŠPIČÁK	
KAVKAZSKÝ STRUNNÝ HUDEBNÍ NÁSTROJ				ÚLOHA MAG. HLINĚNÁ POSTAVA					TOXIKUM				NÁTĚR LIST				
NEROSTNÝ UHLIČITAN VÁPENATÝ									ZRUŠENÍ ÚTOK								
1. ČÁST TAJENKY																	
?	SÍŤ PRODEJEN S NÁBYTKEM	SVAZEK OBILÍ	VYSAVAČ 3. ČÁST TAJENKY				JIHO-EVROPA DUŽNATÁ BYLINA					PŘEDLOŽKA VÁLCOVITÝ OBAL				MLÉČNÝ VÝROBEK (SLOV.)	
ASTRA (BOTAN.)						JAPONSKÝ NÁR. PARK Č. MODELKA A HERČKA					BÍLÝ SPORT DOUŠKY						
SHROMÁŽDĚNÍ					CHLAPEČ (HOVOR.) HLÍNA NA KOŘENECH					KLEBNĚBNÍ VYSEČE PŘÍKAZ K ZATČENÍ							
KUJNÝ NEROST				ROZMACH REVERZ					PTAČÍ POTRAVA DRUH LEMURA				RUSKÝ VLÁDCE TRNOVNÍK				
CHIRURGICKÝ ZÁKROK								MLÉČNÉ NÁPOJE PRODEJNÍ STOLY						LÉKAŘSKÁ STRÍKAČKA MOŘSKÝ LÁČKOVEC		KRAJÍČ (KNIŽNĚ)	
?	SYMETRÁLA	AFRICKÝ KMEN PYSK					ČÁSTI CHODIDEL SMĚNEČNÝ RUCÍTEL					SUŠENKA ESTETICKÉ ČITĚNÍ					
VRCH U TRĚBECHOVIC					SPOLEČENSKÉ VEČERY DÁRCE TRANSPLANTÁTŮ						VĚTRÍK (SLOV.) DOVEDNOST (ZASTAR.)						
VIDINA				2. ČÁST TAJENKY PŘÍTEL BÁRBIE													
ÚTOČIT									AKADEMICKÁ ZKRATKA					OZNAČENÍ MAĎARSKÝCH ŽELEZNIC			
?	TOUŠ	ŠKOLNÍ POUZDRA ODDĚLENÍ V NEMOCNICI							DOBA					POBÍDKA			
VEDRO						VYŘÍDIT	PARKOVÉ STROMY	MEZINÁR. TURISTICKÝ SVAZ									
BOJOVÝ POKŘIK				ZEMNÍ OLEJ HLINÍKOVÁ FÓLIE													
DOMÁCÍ PŘEVÝKAVEC					ŘÍMSKY 551 DÍLČÍ PLATIDLO MACAA												
?	NORSKÁ METROPOLE	HLUBIT DLÁTEM HLÁŠKA V BRIDŽI															
SPRÁDAT (KNIŽNĚ)								BÝVALÝ LOTYŠSKÝ SACHISTA									
ÚSTNĚ SE ZAVAZOVAT																	
SILNÉ PROVAZY					DIETLOVA HRDINKA												
CHYBA					BAVLNĚNÁ SÍŤOVÁ LÁTKA												

RAPPA

Cenově dostupná hračka pro všechny fanoušky železnice je tady!

Objednávejte nyní na **RAPPA.cz**

UNIKÁTNÍ HRAČKA

Sada obsahuje lokomotivu, 2 vagony, 12 zahnutých a 8 rovných kolejí. Lokomotiva jezdí, vydává zvuky a svítí. Na délku měří 23,5 cm a vagon má 30 cm.

novinka

RE CEPT OD FLORENTÝNY

Vánočka

Víte, která ulice v samém centru Prahy má své jméno spojené s vánočkami? Napovím vám. Vánočce se po staročesku říkalo vánoční calta, někdy prostě jen calta. Calty, to bylo pletené pečivo, které pekli specializovaní mistři pekařského řemesla – caltáři.

Už tušíte, že mám namířeno do Celetné? Caltáři se v ní začali usazovat už před více než šesti stoletími, a tak není divu, že po nich dostala pojmenování celá Celetná ulice, ostatně jak tehdy bylo zvykem.

Uznejte sami, že málokteré jídlo, které dnes z našeho jídelníčku známe, odolalo tolika stoletím – a s ním i spřízněný název ulice. Jistěže tehdejší calty neměly stejné receptury jako dnešní; však i recepty staré pouze sto let

už se od těch našich dost liší. V každé době však platilo, že do vánočky patřily ty nejlepší suroviny, tedy především kvalitní mouka, čerstvé máslo, několikero koření, mandle, rozinky a citronová kůra.

Díky tomu je vánočkové těsto hutné a těžké a potřebuje hodně času, aby dobře nakynulo. Když ho trpělivě propracujete a dáte mu prostor nakynout, v zásadě nezávisí na tom, jak vánočku zapletete – zda to bude z šesti

pramenů najednou, nebo zda si vyhraje s každým patrem zvlášť. Videonávodů k zaplétání najdete na internetu určitě dost. Dobře nakynutá vánočka se v troubě nerozjede, nespadne a ani nepopraská.

Přeji vám krásné Vánoce a vydařené vánočky. Pokud budete mít cestu na pražské vánoční trhy na Staroměstském náměstí, nespomeňte tam jít stylově Celetnou ulicí.

Florentýna

Na 1 vánočku

30 g droždí | 80 g krupicového cukru | 500 g hladké nebo polohrubé mouky | špetka soli | 1 vanilkový cukr | půl lžičky sušené citronové kůry | špetka nastrohaného muškátového oříšku | 200 ml vlažného mléka | 100 g másla, rozpuštěného a vlažného | 2 žloutky | 50 g rozinek | 50 g loupáných mandlí | 1 bílek | moučkový cukr na posypání

1 V malé misce rozmíchejte droždí se lžičkou cukru na tekutou kaši. Přidejte lžici mouky, přilijte polovinu vlažného mléka a nechte deset minut vzejít kvásek. Mezitím do větší mísy prosijte mouku, přidejte cukr, vanilkový cukr, sůl, citronovou kůru a muškátový oříšek.

2 Do mouky přilijte kvásek, zbytek mléka, žloutky a rozpuštěné máslo. Nejprve vařečkou, poté ručně vypracujte hutné těsto.

Aspoň 10 minut ho hnětte, výsledek by měl být měkký a hebký jako dětská pokožka.

3 Zpracované těsto vraťte do mísy, přikryjte fólií a nechte vykynout 60–90 minut na dvojnásobný objem. Pokud do něj štouchnete prstem, měl by se důlek jen velmi zvolna a neochotně vyrovnávat.

4 Vykynuté těsto vyklopte na pracovní plochu, zapracujte do něj polovinu mandlí (můžete je předem nasekat nahrubo) a rozinky. Rozdělte na osm dílů a postupně ze 4, 3 a jednoho

dílu rozděleného naplů zapleťte jednotlivá patra. Copy neutahujte, aby těsto mělo při dalším kynutí dost prostoru znovu nakynout.

5 Spodní patro přeneste na plech vyložený papírem na pečení. Bílek rozšlehte vidličkou se dvěma lžicemi vody, štětcem nebo peroutkou potřete spodní cop a položte na něj prostřední. Totéž zopakujte s třetím patrem. Potřete bílkem i závěrečný cop,

posypte vánočku zbylými mandlemi a nechte znovu hodinu až hodinu a půl kynout. Vykynutá vánočka by měla mít téměř finální velikost.

6 Mezitím vyhřejte troubu na 180 stupňů. Vložte do ní vykynutou vánočku, po pěti minutách snižte teplotu na 150 stupňů a dopekejte dalších 40 minut. Zdá-li se vám, že

příliš rychle hnědne, přikryjte ji kouskem alobalu. Po upečení posypte moučkovým cukrem.

**Novinka
v roce 2019**
 Od příštího roku měníme
 téma soutěže.
 Bližší informace najdete
 na našem webu.

1

**FOTO
SOUTĚŽ ČLOVĚK
A ŽELEZNICE**

Vše o soutěži
 na www.cdprovas.cz/fotosoutez

- 1 Erik Švec
Diana
- 2 Martin Štecher
Na peroně
- 3 Ladislav Dvořák
Platform

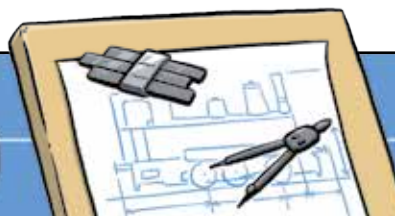

2

3

Legendy o mašinkách II

11. Veselá kráva

Námět: Frej
Ilustrace: Angelart

Vysočany, 1992

Po rozpadu Rady vzájemné hospodářské pomoci hledá vedení ČKD Praha nové příležitosti na západním trhu. Jenže srážka s realitou je velmi nepříjemná, v tvrdé konkurenci a při nízké technologické vyspělosti výrobků ČKD nemá továrna šanci uspět. Obrací proto svou pozornost na rozvojové

země, příhodně se jeví zejména Afrika. Lokomotivy pro tamní specifický trh je však nutné vzhledově upravit a výkon převést do jiných jednotek než jsou kilowatty nebo koňské síly. Tomuto účelu nejvíce vyhovuje celosvětově rozšířená kráva. Na Kolbenově ulici proto probíhá velké zvířecí testování.

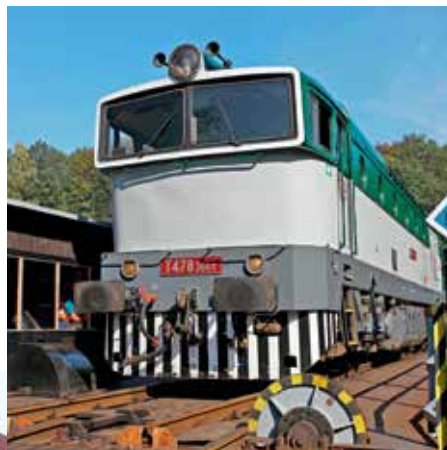
Afrika, 1994

Hodnotou 1 kráva (1 kr) je nakonec ustanovena tažná síla jedné lokomotivy řady 714. A protože zvířecí souboj přišel řadě lidí vtipný, nikdo ji už neřekl jinak než Kráva. Veselá kráva.

Strojírenský gigant ČKD se počátkem 90. let dostal do vážných ekonomických problémů spojených s nedostatkem odbytišť, neúspěšná byla i privatizace. To mělo vliv např. i na stavbu metra, stanice Kolbenova byla dokončena i kvůli nepotřebnosti až o 10 let později. Motorové lokomotivy řady 714 vznikly přestavbou starších lokomotiv řady 735

a byly určeny pro posun a lehčí traťovou službu. Sériově je ČKD vyrábělo v letech 1994–1997, celou zakázku musela ale dokončit firma ČMKS, protože na ČKD byl uvalen konkurs. Podle barevné kombinace nátěru skříně, připomínající oblíbenou značku tavených sýrů, dostaly přezdívku Veselá kráva. U afrických Masajů kráva dodnes funguje i jako platidlo.

SOU TĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

1 Jak se jmenuje nový román Radky Třeštkové?

- A Osm
- B Bábovky
- C Veselí

2 U kterého nádraží stojí socha Jana Pernera od umělce Jaromíra Garguláka?

- A v Pardubicích
- B v Ústí nad Orlicí
- C v České Třebové

3 Co je letošní novinkou vánočních trhů na pardubickém Pernštýnském náměstí?

- A vánoční kino
- B stánky s perníkem
- C ledové kluziště

4 Kdo navrhnul vzhled lokomotivy řady S 699.0?

- A Otakar Diblík
- B Vilém Kreibich
- C Alexander Porsche

5 Kdo ztvárnil prezidenta Masaryka při prosincové rekonstrukci jeho návratu vlakem z exilu?

- A Martin Huba
- B Otakar Brousek
- C Karel Roden

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal?*

*Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, své odpovědi zadávejte do **12. prosince 2018**. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – 1x
- 2 – na náměstí Přemysla Otakara II.
- 3 – pikador
- 4 – 3
- 5 – Schaerbeek

Kompletní pravidla soutěží najdete na www.cdprovas.cz.

LISTOPADOVÉ SOUTĚŽE

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

O knihu Alicina síň

Kdo zrežisoval pro Jihočeské divadlo hru Elity?
B Martina Schlegelová

O vstupenky na Glenn Miller Orchestra

Tajenka zní:
Člověk, který cestuje s touhou dozvědět se, cestuje přes všechny dálky, hlavně k sobě samému.

Děkujeme, že jezdíte s námi

V roce 2018 jsme se snažili,
aby byla vaše cesta lepší každý den!

- » omladili jsme všechny soupravy SC Pendolino
- » zmodernizovali jsme na 140 osobních vozů
- » nakoupili jsme dalších 9 nových elektrických vlaků
- » v aplikaci Můj vlak si nově pořídíte virtuální In Kartu
- » rozšířili jsme provoz minibarů a zahájili modernizaci bistrovozů
- » spustili jsme WiFi v dalších více než 130 vozech
- » rozšířili a zkvalitnili jsme řadu služeb pro zákazníky

Nadělte k Vánocům cestování

Dárkový voucher
za 200, 500
nebo 1000 Kč
potěší každého

- lze uplatnit
k nákupu produktů
a služeb ČD
v e-shopu
i pokladnách

www.cd.cz

 České dráhy
Národní dopravnice